

СТОПАНСКА БАНКА АД - СКОПЈЕ

**Финансиски извештаи и
Извештај на независните ревизори
за годината што завршува
на 31 декември 2015**

СОДРЖИНА

	Страна
Одговорност за финансиските извештаи	1
Извештај на независниот ревизор	2
Извештај за сеопфатна добивка	3
Извештај за финансиската состојба	4
Извештај за промени во капиталот	5
Извештај за паричниот тек	6 - 7
Белешки кон финансиските извештаи	8 - 76

ОДГОВОРНОСТ ЗА ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

Раководството на СТОПАНСКА БАНКА АД-Скопје (во понатамошниот текст “Банката”) е одговорно за подготвување на финансиските извештаи за секоја финансиска година во согласност со Меѓународните Стандарди за Финансиско Известување (“МСФИ”), кои даваат вистинска и објективна слика на финансиската состојба и резултатите на Банката за годината.

По извршените испитувања, раководството на Банката има разумни очекувања дека Банката има адекватни ресурси да продолжи во своето оперативно делување во блиска иднина. Поради таа причина, раководството на Банката продолжува да го применува принципот на континуитет во подготовката на финансиските извештаи.

Во подготовката на овие финансиски извештаи, одговорноста на раководството на Банката вклучува обезбедување на:

- Избор и конзистентна примена на соодветни сметководствени политики;
- Проценки и расудувања кои се разумни и издржани;
- Сметководствените стандарди кои се во примена се следат, а нивното материјално неприменување е обелоденето и објаснето во финансиските извештаи; и
- Финансиските извештаи се подготвени врз основа на принципот на континуитет освен ако не е соодветно да се претпостави дека Банката нема да продолжи во дејноста.

Раководството на Банката е одговорно за чување на исправна сметководствена документација, која со разумна сигурност во било кое време ја обелоденува финансиската состојба на Банката и мора исто така да обезбеди финансиските извештаи да се во согласност со МСФИ. Раководството на Банката е исто така одговорно за чување на средствата на Банката и во таа насока да превзема разумни мерки на превенција и откривање на измами и други нерегуларности.

Потпишано во име на СТОПАНСКА БАНКА АД-Скопје:

Диомидис Николетопулос
Генерален извршен директор,
Претседател на Управен Одбор

Милица Чапаровска - Јовановска
Генерален директор за банкарство на мало,
Член на Управен одбор

Тони Стојановски
Генерален директор за управување со ризици,
Член на Управен одбор

Теодолус Скордис
Генерален директор за корпоративно банкарство,
Член на Управен одбор

ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИОТ РЕВИЗОР

ДО СОПСТВЕНИЦИТЕ И РАКОВОДСТВОТО НА СТОПАНСКА БАНКА АД-Скопје

Извршивме ревизија на приложените финансиски извештаи (стр. 3 до 76) на СТОПАНСКА БАНКА АД-Скопје (во понатамошниот текст “Банката”), кои се состојат од извештајот за финансиската состојба со состојба од ден 31 декември 2015 година, како и извештајот за сеопфатна добивка, извештајот за промени во капиталот и извештајот за паричниот тек за годината што тогаш завршува, како и прегледот на значајните сметководствени политики и други објаснувачки белешки.

Одговорност на раководството за финансиските извештаи

Раководството е одговорно за подготвувањето и објективното презентирање на финансиските извештаи во согласност со МСФИ. Оваа одговорност вклучува: дизајнирање, спроведување и одржување на интерни контроли кои се однесуваат на подготвувањето и објективното презентирање на финансиските извештаи кои што се ослободени од материјално погрешно прикажување, без разлика дали е резултат на измама или грешка; избирање и примена на соодветни сметководствени политики; и правење сметководствени проценки кои соодветствуваат на околностите.

Одговорност на ревизорот

Наша одговорност е да изразиме мислење за овие финансиски извештаи врз основа на нашата ревизија. Ние ја извршивме нашата ревизија во согласност со МСФИ. Овие стандарди бараат да ги почитуваме етичките барања, да ја планираме и извршиме ревизијата на начин кој ќе ни овозможи да добиеме разумно уверување дека финансиските извештаи се ослободени од материјално погрешно прикажување.

Ревизијата вклучува спроведување на постапки за собирање на ревизорски докази за износите и обелоденувањата во финансиските извештаи. Избраните постапки зависат од расудувањето на ревизорот, вклучувајќи ја и проценката на ризиците од материјално погрешно прикажување во финансиските извештаи, без разлика дали е резултат на измама или грешка. При проценувањето на овие ризици, ревизорот ја разгледува интерната контрола релевантна за подготвувањето и објективното презентирање на финансиските извештаи на ентитетот со цел дизајнирање на ревизорски постапки коишто се соодветни на околностите, но не за цел на изразување на мислење за ефективност на интерната контрола на ентитетот. Ревизијата исто така вклучува и оценка за соодветноста на користените сметководствени политики и на разумноста на сметководствените проценки направени од страна на раководството, како и оценка на севкупното презентирање на финансиските извештаи.

Веруваме дека ревизорските докази коишто ги имаме собрано се доволни и соодветни за да обезбедат основа за нашето ревизорско мислење.

Мислење

Според наше мислење, финансиските извештаи објективно ја прикажуваат, во сите материјални аспекти, финансиската состојба на СТОПАНСКА БАНКА АД-Скопје за годината која завршува на 31 декември 2015 година, и нејзините финансиски перформанси и паричен тек, во согласност со Меѓународните Стандарди за Финансиско Известување.

Дилоит ДОО Скопје

26 април 2016 година

ИЗВЕШТАЈ ЗА СЕОПФАТНА ДОБИВКА
На 31 декември 2015

(Во илјади денари)

	<u>Белешка</u>	<u>2015</u>	<u>2014</u>
Приходи од камати		4,341,929	4,485,592
Расходи од камати		(1,130,620)	(1,542,182)
Нето приходи од камата	6	<u>3,211,309</u>	<u>2,943,410</u>
Приходи од надомести и провизии		1,033,688	1,053,074
Расходи од надомести и провизии		(106,675)	(97,960)
Нето приходи од провизии и надомести	7	<u>927,013</u>	<u>955,114</u>
Нето приходи/(расходи) од тргување	8	13,307	41,874
Нето приходи од курсни разлики	9	71,670	79,910
Останати приходи од дејноста	10	118,356	72,599
Загуба поради оштетување, на нето основа	11	30,061	(49,148)
Трошоци за вработените	12	(797,551)	(759,289)
Амортизација	13	(110,173)	(113,263)
Останати расходи од дејноста	14	<u>(995,164)</u>	<u>(1,109,484)</u>
Добивка пред оданочување		2,468,828	2,061,723
Данок на добивка	15	<u>(225,239)</u>	<u>(177,841)</u>
Добивка за годината		2,243,589	1,883,882
Останата сеопфатна добивка			
Добивкаво нето вредност од финансиски средства расположиви за продажба, на нето основа	32	161	2,586
Приходи/трошоци за услуги и камати поврзани со дефинирани обврски за користи за вработените	32	<u>1,225</u>	<u>(12)</u>
Останата сеопфатна добивка за годината, пред оданочување		<u>1,386</u>	<u>2,574</u>
Вкупна сеопфатна добивка за годината		<u>2,244,975</u>	<u>1,886,456</u>
Добивка припишана на:			
Сопственици на Банката		2,243,589	1,883,882
Вкупна сеопфатна добивка за:			
Сопственици на Банката		2,244,975	1,886,456
Заработка по акција	33		
Основна (во денари)		128.50	107.90
Разводнета (во денари)		128.50	107.90

Белешките кон финансиските извештаи претставуваат интегрален дел на овие финансиски извештаи.

Финансиските извештаи се одобрени од страна на раководството на Банката на 26 јануари 2016 година и се усвоени од страна на Надзорниот одбор на Банката.

Потпишано во име на Стопанска Банка АД, Скопје:

Диомидис Николетопулос
 Генерален извршен директор,
 Претседател на Управен Одбор

Милица Чапаровска - Јовановска
 Генерален директор за банкарство на мало,
 Член на Управен одбор

Тони Стојановски
 Генерален директор за управување со ризици,
 Член на Управен одбор

Теодолус Скордис
 Генерален директор за корпоративно банкарство,
 Член на Управен одбор

ИЗВЕШТАЈ ЗА ФИНАНСИСКАТА СОСТОЈБА
Со состојба од 31 декември 2015 година

	Белешка	(Во илјади денари)	
		2015	2014
СРЕДСТВА			
Парични средства и парични еквиваленти	16	16,897,661	18,460,009
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех	17	329,981	293,003
Финансиски средства расположиви за продажба	18	10,488,640	11,632,877
Финансиски средства кои се чуваат до доспевање	19	-	132,274
Кредити на и побарувања од банки	20	172,202	154,693
Кредити на и побарувања од други комитенти	21	56,988,064	52,609,713
Останати средства	22	496,018	613,811
Недвижности дадени под закуп	23	75,909	83,479
Нематеријални средства	24	117,897	97,327
Недвижности и опрема	25	850,497	834,454
Вкупно средства		86,416,869	84,911,640
ОБВРСКИ И КАПИТАЛ			
ОБВРСКИ			
Депозити на банки	26	731,949	293,180
Депозити на други комитенти	27	67,103,738	65,906,557
Обврски по кредити	28	745,597	854,845
Субординиран долг	29	-	2,775,970
Останати обврски	30	2,018,602	1,484,392
Резервации	31	172,405	197,093
Вкупно обврски		70,772,291	71,512,037
КАПИТАЛ			
Запишан капитал	32	3,511,242	3,511,242
Резерви	32	835,549	834,163
Задржана добивка		11,297,787	9,054,198
Вкупно капитал		15,644,578	13,399,603
Вкупно обврски и капитал		86,416,869	84,911,640
Потенцијални обврски	35	11,589,008	11,567,066

Белешките кон финансиските извештаи
 претставуваат интегрален дел на овие финансиски извештаи

ИЗВЕШТАЈ ЗА ПРОМЕНИ ВО КАПИТАЛОТ
за годината која завршува на 31 декември 2015
(Во илјади денари)

	<u>Запишан капитал</u>	<u>Ревалори зациска резерва</u>	<u>Законска резерва</u>	<u>Посебен фонд</u>	<u>Задржана добивка</u>	<u>Вкупно</u>
Состојба 1 јануари 2014	3,511,242	216	830,290	1,083	7,170,316	11,513,147
Останата добивка за годината, пред оданочување	-	2,574	-	-	-	2,574
Добивка за годината	-	-	-	-	1,883,882	1,883,882
Состојба 31 декември 2014	<u>3,511,242</u>	<u>2,790</u>	<u>830,290</u>	<u>1,083</u>	<u>9,054,198</u>	<u>13,399,603</u>
Состојба 1 јануари 2015	3,511,242	2,790	830,290	1,083	9,054,198	13,399,603
Останата добивка за годината, пред оданочување	-	1,386	-	-	-	1,386
Добивка за годината	-	-	-	-	2,243,589	2,243,589
Состојба 31 декември 2015	<u>3,511,242</u>	<u>4,176</u>	<u>830,290</u>	<u>1,083</u>	<u>11,297,787</u>	<u>15,644,578</u>

Белешките кон финансиските извештаи претставуваат интегрален дел на овие финансиски извештаи

ИЗВЕШТАЈ ЗА ПАРИЧНИОТ ТЕК
за годината која завршува на 31 декември 2015
(Во илјади денари)

	<u>2015</u>	<u>2014</u>
Добивка пред оданочување	2,243,589	1,883,882
<i>Усогласување за:</i>		
Амортизација на недвижности и опрема	71,879	72,992
Амортизација на недвижности дадени под закуп	2,778	2,969
Амортизација на нематеријални средства	35,516	37,302
Добивка од продажба на недвижности и опрема, нето	(34,364)	(5,811)
Приходи од камати	(4,341,929)	(4,485,592)
Расходи од камати	1,130,620	1,542,182
Нето приходи од тргување	(13,307)	(41,874)
Загуби поради оштетување на финансиски средства, нето	(85,498)	(39,526)
Загуби поради оштетување на нефинансиски средства	55,437	88,674
Резервации за бенефиции за вработени, нето	(490)	832
Резервации за судски постапки, нето	6,442	1,869
Наплатени камати	4,509,382	4,466,375
Платени камати	<u>(1,129,866)</u>	<u>(1,526,188)</u>
Добивка од дејноста пред промените во деловната актива и пасива:	2,451,169	1,998,086
<i>(Зголемување)/намалување на деловната актива:</i>		
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех	(36,978)	(59,939)
Кредити одобрени на други банки	(18,862)	16,495
Кредити одобрени на комитенти	(4,311,513)	(3,636,288)
Задолжителна резерва и депозити според регулатива на НБРМ	(17,927)	73,007
Останати побарувања	122,148	62,599
<i>Зголемување /(намалување) на деловната пасива:</i>		
Депозити на банки	438,769	103,416
Депозити на комитенти	1,197,181	2,721,738
Останати обврски	<u>630,424</u>	<u>363,651</u>
Нето паричен тек генериран од основната дејност пред оданочување	454,411	1,642,765
Платени даноци на добивка	<u>(321,516)</u>	<u>(6,064)</u>
Нето паричен тек генериран од основната дејност	132,895	1,636,701

(Продолжува)

**ИЗВЕШТАЈ ЗА ПАРИЧНИОТ ТЕК (продолжение)
за годината која завршува на 31 декември 2015
(Во илјади денари)**

	<u>2015</u>	<u>2014</u>
Паричен тек од инвестициска дејност		
Набавка на недвижности и опрема	(95,525)	(89,439)
Набавка на нематеријални средства	(48,929)	(44,452)
Нето приливи (одливи) од вложувања	1,314,192	519,009
Приливи од продажба на недвижности и опрема	(61)	(28,226)
Примени дивиденди	<u>6,170</u>	<u>6,436</u>
Нето паричен тек искористен за инвестициска дејност	<u>1,175,847</u>	<u>363,328</u>
Паричен тек од финансирањето		
Нето (намалување)/ зголемување на обврските по кредити	(2,885,218)	(90,651)
Платени дивиденди	<u>(3,799)</u>	<u>(4,396)</u>
Нето паричен тек од финансирањето	<u>(2,889,017)</u>	<u>(95,047)</u>
Нето/ зголемување(намалување) на паричните средства и паричните еквиваленти	(1,580,275)	1,904,982
Парични средства и парични еквиваленти, на почетокот од годината	<u>15,616,722</u>	<u>13,711,740</u>
Парични средства и парични еквиваленти на крајот од годината	<u><u>14,036,447</u></u>	<u><u>15,616,722</u></u>

Белешките кон финансиските извештаи
претставуваат интегрален дел на овие финансиски извештаи

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2015 година

1. ОПШТИ ИНФОРМАЦИИ

Стопанска Банка АД - Скопје е трансформирана во акционерско друштво на 29 декември 1989 година. Главните активности се обавуваат и нејзиното седиште се наоѓа на ул. 11 октомври бр.7, 1000 Скопје. Банката своите активности во Република Македонија ги извршува преку мрежа на 65 филијали (2013: 64 филијали).

Банката е регистрирана како универзален тип на комерцијална банка, во согласност со македонските закони. Основните активности на Банката се следните:

- Прибирање на депозити и други повратни извори на средства,
- Кредитирање во земјата, вклучувајќи и факторинг и финансирање на комерцијални трансакции;
- Кредитирање во странство, вклучувајќи и факторинг и финансирање на комерцијални трансакции;
- Издавање и администрирање на платежни средства (парични картички, чекови, патнички чекови, меници);
- Финансиски лизинг;
- Менувачки работи,
- Платен промет во земјата и во странство, вклучувајќи купопродажба на девизи;
- Брз трансфер на пари;
- Издавање на платежни гаранции, авали и други форми на обезбедување;
- Обезбедување услуги на изнајмување на сефови, остава и депо;
- Тргување со инструменти на пазарот на пари (меници, чекови, сертификати за депозити);
- Тргување со девизни средства, вклучително и тргување со благородни метали;
- Тргување со хартии од вредност;
- Тргување со финансиски деривативи;
- Управување со средства и портфолио на хартии од вредност по налог и за сметка на клиенти или инвестициско советување на клиентите;
- Давање на услуги на банка-чувар на имот за инвестициски и пензиски фондови;
- Купопродажба, гарантирање и пласман на емисија на хартии од вредност;
- Давање на услуги на банка-чувар на хартии од вредност на клиентите;
- Давање совети на правни лица во врска со структурата на капиталот, деловната стратегија и сл., или обезбедување услуги во врска со окрупнувања или спојувања на правните лица;
- Продажба на осигурителни полиси;
- Посредување при склучување договори за кредити и заеми;
- Процесирање и анализа на информации за кредитоспособноста на правните лица;
- Економско-финансиски консалтинг;
- Други финансиски услуги утврдени со закон што може да ги врши само банка.

Банката е контролирана од страна на Национална Банка на Грција, со седиште во Грција, која поседува 94,64% (2014: 94,64%) од капиталот на Банката и претставува нејзина крајна матична компанија.

Акциите на Банката не котираат на редовниот пазар на Македонската берза на хартии од вредност, но се запишани на пазарот на акционерски друштва со посебни обврски за известување на Македонската берза, а кодот под кој котираат е следниот:

<u>Шифра на хартија од вредност</u>	<u>ИСИН број</u>
СТБ (обична акција)	MKSTBS101014
СТБП (приоритетна акција)	MKSTBS120014

Финансиските извештаи за годината која завршува на 31 декември 2015 се одобрени од страна на раководството на Банката на 26 јануари 2016 година и се усвоени од страна на Надзорниот одбор на Банката.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2015 година

2. ОСНОВИ ЗА ИЗГОТВУВАЊЕ НА ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

(а) Изјава за усогласеност

Овие финансиски извештаи се изготвени во согласност со Меѓународните стандарди за финансиско известување усвоени од страна на Одборот за Меѓународни сметководствени стандарди ("IASB").

Сметководствените политики според МСФИ наведени подолу беа конзистентно применувани од страна на Банката во сите периоди презентирани во овие финансиски извештаи.

(б) Основа за мерење

Овие финансиски извештаи се изготвени во согласност со правилото за историски трошок модифицирано со превреднување на средствата расположливи за продажба, финансиските средства и финансиските обврски (вклучени се и деривативните финансиски инструменти) што се чуваат по објективна вредност во билансот на успех, под претпоставката за тековна грижа и посветеност за успешност во работењето.

(в) Функционална валута и валута на известување

Финансиските извештаи се прикажани во денари, којашто е функционална валута на Банката. Сите финансиски информации се прикажани во илјади денари во заокружен износ.

(г) Користење на проценки и расудувања

Изготвувањето на финансиските извештаи во согласност со МСФИ му налага на раководството да изврши расудувања, проценки и претпоставки што влијаат на примената на политики и прикажани износи на средствата и обврските, приходите и расходите. Проценките и поврзаните претпоставки се базираат на историското искуство и други разни фактори што се верува дека се разумни во однос на околностите, чиешто резултати формираат основа за вршење на расудувања за сметководствените вредности на средствата и обврските што не се лесно воочливи од други извори. Фактичките резултати можат да се разликуваат од овие проценки.

Проценките и основните претпоставки се ревидираат на тековна основа. Ревизиите на сметководствените проценки се признаваат во периодот во којшто проценката е ревидирана ако ревизијата влијае само на тој период или во периодот на ревизија и идни периоди ако ревизијата влијае и на тековните и на идните периоди.

Информациите за значајни области за несигурност во проценката и критични проценки во примената на сметководствените политики што имаат најзначително влијание врз износите признаени во финансиските извештаи се опишани во Белешка 3.22 кон финансиските извештаи.

Резиме на основните сметководствени политики применети во изготвувањето на финансиските извештаи според МСФИ се дадени во рамките на Белешка 3 кон финансиските извештаи.

(д) Објавени стандарди и толкувања кои се во сила во тековниот период

Следниве стандарди, измени на постоечките стандарди издадени и толкувања од страна на Одборот за меѓународни сметководствени стандарди и толкувањата издадени од Меѓународниот одбор за толкувања на финансиско известување важат за тековниот период:

- Дополнувања на МСС 19 "Користи за вработените" – Планови за дефинирани користи: Придонеси за вработените (применливи за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јули 2014 година);
- Дополнувања на различни стандарди "Подобрувања на МСФИ (циклас 2010-2012) како резултат на годишните проекти за подобрувања на МСФИ (МСФИ 2, МСФИ 3, МСФИ 8, МСФИ 13, МСС 16, МСС 24 и МСС 38) главно поврзано со елиминација на неконзистентности и термилошки објаснувања (промените се применливи за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јули 2014 година);
- Дополнувања на различни стандарди „Подобрувања на МСФИ (циклас 2011-2013) како резултат на годишните проекти за подобрувања на МСФИ (МСФИ 1, МСФИ 3, МСФИ 13 и МСС 40) главно поврзано со елиминација на неконзистентности и термилошки објаснувања (промените се применливи за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јули 2014 година)

Усвојувањето на овие измени на постоечките стандарди и толкувања не доведува до промени во сметководствените политики на Банката.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2015 година

2. ОСНОВИ ЗА ИЗГОТВУВАЊЕ НА ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ (продолжение)

(f) Објавени стандарди и толкувања кои сè уште не се во сила во тековниот период

На денот на издавањето на овие финансиски извештаи објавени се следните стандарди, нивните дополнувања и толкувања кои сè уште не стапиле на сила:

- МСФИ 9 “Финансиски инструменти” (применлив за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2018 година);
- МСФИ 14 “Одложени сметки согласно законската регулатива” (применлив за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2016 година);
- МСФИ 16 “Лизинг” (применлив за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2019 година);
- Дополнувања на МСФИ 10 “Консолидирани финансиски извештаи” и МСС 28 “Учество во придружени правни субјекти и заеднички вложувања” – Продажба на или вложувања во средства на вложувачот и неговиот придружен правен субјект или заедничко вложување (применливи за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2016 година);
- Дополнувања на МСФИ 10 “Консолидирани финансиски извештаи”, МСФИ 12 “Обелоденувања на вложувања во други правни лица” и МСС 28 “Учества во придружени правни субјекти и заеднички вложувања” – Вложувачки правни лица: Примена на исклучокот од барањата за консолидација (применливи за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2016 година);
- Дополнувања на МСФИ 11 “Заеднички аранжмани” – Сметководство за стекнати удели во заеднички операции (применливи за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2016 година);
- Дополнувања на МСС 1 “Презентација на финансиски извештаи” – Иницијатива за обелоденување (применливи за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2016 година);
- Дополнувања на МСС 12 “Даноци на добивка” – Признавање на одложени даночни средства за нереализирани загуби (применливи за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2017 година);
- Дополнувања на МСС 16 “Недвижности, постројки и опрема” и МСС 38 “Нематеријални средства” – Појаснување на прифатливите методи за пресметка на амортизација (применливи за годишни периоди на известување кои започнуваат на и по 1 јануари 2016 година);
- Дополнувања на МСС 16 “Недвижности, постројки и опрема” и МСС 41 “Земјоделство” – Земјоделство: плодородни стебла (применливи за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2016 година);
- Дополнувања на МСС 27 “Поединечни финансиски извештаи” – Метод на главнина во поединечни финансиски извештаи (применливи за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2016 година);
- Дополнувања на различни стандарди „Подобрувања на МСФИ (циклас 2012-2014) како резултат на годишните проекти за подобрувања на МСФИ (МСФИ 5, МСФИ 7, МСС 19 и МСС 34) главно поврзано со елиминација на неконзистентности и терминолошки објаснувања (промените се применливи за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2016 година).

Банката има избрано да не ги усвои горенаведените стандарди, ревизии и толкувања пред истите да стапат на сила. Банката предвидува дека усвојувањето на овие стандарди, ревизии и толкувања нема да има материјален ефект врз финансиските извештаи на Банката во периодот на нивната иницијална примена.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2015 година

3. ПРЕГЛЕД НА ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ

3.1. Приходи и расходи од камати

Приходите и расходите по основ на камати се признаваат во Извештајот за сеопфатна добивка за сите инструменти мерени по амортизирана набавна вредност користејќи го методот на ефективна каматна стапка.

Методот на ефективна каматна стапка е метод за пресметка на амортизираната набавна вредност на финансиското средство или финансиската обврска и за алоцирање на приходите или расходите од камати во релевантниот период. Ефективната каматна стапка е стапка што ги есконтира проценетите идни готовински плаќања или приноси преку очекуваниот животен век на финансискиот инструмент или, кога тоа е соодветно, пократок период на нето сметководствената вредност на финансиското средство или финансиската обврска. При пресметката на ефективната каматна стапка, Банката ги проценува паричните текови имајќи ги предвид сите договорни услови на финансискиот инструмент (на пример, опции за претходно плаќање), но не ги зема предвид идните кредитни загуби. Пресметката ги вклучува сите надомести и провизии платени или примени помеѓу договорните страни што се составен дел на ефективната каматна стапка, трансакционите трошоци и сите други премии или дисконти.

3.2. Приходи од надомести и провизии

Надоместите и провизиите, освен надоместите за одобрување кредити, општо се признаваат на акумулирана основа во текот на периодот на обезбедување на услугата, додека платежни трансакцииво моментот кога услугата се обезбедува. Другите надомести поврзани со земањето и одобрувањето на кредити се одложуваат во текот на животниот век на кредитот и се амортизираат со употреба на методот на ефективна каматна стапка.

3.3. Приходи од дивиденда

Приходите од дивиденда се признаваат кога правото за примање на плаќање се воспоставува за сите акционери што учествуваат во рапределбата на приходите.

3.4. Износи искажани во странска валута

Трансакциите настанати во странска валута се искажани во денари со примена на официјалните курсеви на Народна банка на Република Македонија ("НБРМ") кои важат на денот на трансакцијата. Средствата и обврските кои гласат на странска валута се искажуваат во денари со примена на официјалните курсеви кои важат на денот на составувањето на Билансот на состојба. Позитивните и негативните курсни разлики кои произлегуваат од претворањето на износите во странска валута, како и средствата и обврските искажани во странска валута, се прикажуваат како ставка должи или побарува во Извештајот за сеопфатна добивка. Потенцијалните обврски во странска валута се искажани во денари со примена на официјалните курсеви на датумот на составување на Билансот на состојба

3.5 Финансиски средства

Финансиските средства се класифицираат во следниве специфични категории: финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, финансиски инструменти што се расположливи за продажба, финансиски инструменти што се чуваат до доспевање и кредити одобрени на банки и клиенти. Класификацијата зависи од природата и намените на финансиските средства и се утврдува при почетното признавање. Финансиските средства се признаваат и не се признаваат на датумот на тргување каде што продажбата или купувањето на инвестицијата е под договор чишто услови налагаат достава на инвестицијата во рамките на договорена временска рамка.

Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех

Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех се состојат од хартии од вредност и акции издадени од банки и други институции се вклучени во портфолио за кое постои намера за остварување на профит на краток рок. Иницијално, тие се признаваат по набавната

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2015 година

3. ПРЕГЛЕД НА ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжение)

3.5 Финансиски средства (продолжение)

вредност што претставува нивна објективна вредност и последователно се мерат по објективна вредност утврдена врз основа на нивната пазарна цена.

Сите поврзани реализирани и нереализирани добивки и загуби се вклучени во нето приходот од тргување. Каматата, ако е остварена за време на располагањето со хартиите од вредност, се евидентира како приход од камата. Купопродажбата на финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех се признава на датумот на тргувањето, што го претставува датумот кога Банката се обврзува да го купи или продаде средството.

Финансиските средства расположиви за продажба

Финансиските средства расположиви за продажба се оние за коишто постои намера да се чуваат за неопределен временски период коишто можат да се продадат како резултат на потребите за ликвидност или промени во каматните стапки, девизните курсеви или цените на капиталот. Ова портфолио е составено од котирани или некотирани сопственички хартии од вредност во банки, финансиски институции и претпријатија, врз кои Банката нема контрола.

Финансиските средства расположиви за продажба почетно се признаваат по трансакциска цена, која претставува објективна вредност, а последователно се вреднувани според објективната вредност врз основа на котираниите цени на активните пазари или врз основа на износите добиени со моделите на парични текови за некотирани сопственички инструменти.

Добивките и загубите кои произлегуваат од промени на објективната вредност на финансиските средства расположиви за продажба се признаваат во останатата сеопфатна добивка и се акумулираат во ревалоризационите резерви, сè додека финансиското средство не се смета за непризнаено или оштетено, во кој момент кумулативната добивка или загуба претходно акумулирана во ревалоризационите резерви треба да се признае во билансот на успех. Сепак, каматата пресметана со користење на методот на ефективна каматна стапка и позитивните и негативните курсни разлики се признава во Извештајот за сеопфатна добивка.

Финансиски средства кои се чуваат до доспевање

Финансиските средства кои се чуваат до доспевање претставуваат финансиски средства со фиксни или определени плаќања и фиксно доспевање, за кои Банката има намера и можност да ги чува до доспевање. Ако Банката планира да продаде значителен износ од овие средства, целата категорија ќе го смени статусот и ќе се прекласифицира како средства расположливи за продажба. Овие хартии од вредност се мерат според амортизираната набавна вредност со примена на ефективната каматна стапка.

Кредити одобрени од Банката

Кредитите одобрени од Банката вклучуваат кредити каде што директно се обезбедуваат парични средства за кредитокорисникот. Кредитите иницијално се признаваат по објективна вредност, притоа вклучувајќи ги сите трансакциски трошоци, а последователно се вреднуваат според амортизираната набавна вредност со користење на ефективна каматна стапка. Каматата на кредити одобрени од Банката се вклучува во приходите од камати и се признава на пресметковна основа. Кредитите одобрени на комитентите и финансиските институции се прикажани во нето износ намален за резервациите за загуба поради оштетување и разграничени надоместоци за кредитот.

Загуби поради оштетување на финансиски средства

Банката проценува на секој датум на биланс на состојба дали постои објективен доказ дека некое финансиско средство или група финансиски средства е оштетена.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2015 година

3. ПРЕГЛЕД НА ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжение)**3.5 Финансиски средства (продолжение)****Загуби поради оштетување на финансиски средства (продолжение)**

Во случај на сопственички инструменти класифицирани како расположиви за продажба, значително или продолжено опаѓање на објективната вредност на хартијата од вредност под нејзината набавна вредност се зема предвид при определувањето дали средствата се оштетени. Доколку постојат такви докази за финансиските средства расположиви за продажба, кумулативната загуба – измерна како разлика меѓу набавната вредност и тековната објективна вредност, намалена за загуби поради оштетување на тоа финансиско средство претходно прикажани во добивка или загуба – се отстранува од капиталот и се признава во билансот на успех. Загубите поради оштетување за сопственичките инструменти прикажани во билансот на успех не се сторнираат преку билансот на успех. Доколку, во некој последователен период, објективната вредност на должничкиот инструмент класифициран како расположив за продажба се зголеми и зголемувањето може објективно да се поврзе со настан што се случил откако загубата за оштетување била прикажана во добивката или загубата, загубата поради оштетување се сторнира преку билансот на успех. Износот на загубата поради оштетување на финансиските средства водена по амортизирана набавна вредност се пресметува како разлика меѓу сметководствената вредност на средството и сегашната вредност на идните готовински текови дисконтирани по оригиналната ефективна каматна стапка на финансискиот инструмент.

Загуби поради оштетување за кредити и аванси

Резервациите за загуби поради оштетување по кредити и ненаплативост се утврдуваат доколку постојат објективни докази дека Банката нема да може да ги наплати сите достасани износи по побарувањата според оригиналните договорни услови. Поимот „побарување“ значи кредит, обврска како што е акредитив, гаранција или обврска за продолжување на кредит. Резервацијата за загуби поради оштетување по кредити се искажува како намалување на сметководствената вредност на кредитот, додека за вонбилансните ставки резервацијата се искажува во рамките на резервациите. Дополнувања на резервациите се прават преку резервациите за загуби поради оштетување на финансиските средства во извештајот за севкупната добивка. Резервациите за загуби поради оштетување и ненаплативост се утврдуваат врз основа на степенот (големината) на ризикот од ненаплативост или специфичниот ризик на ниво на земја, врз основа на следните принципи:

- Поединечните кредитни изложености (ризици) се оценуваат врз основа на видот на кредитобарателот, неговата целокупна финансиска позиција, изворите и евиденцијата за плаќање и надоместливата вредност на обезбедувањето. Резервациите за загуби поради оштетување се мерат и утврдуваат за разликата помеѓу сметководствената вредност на кредитот и неговиот проценет надоместлив износ, што всушност ја претставува сегашната вредност на очекуваните готовински текови, вклучувајќи ги и надоместивите износи од гаранции и залог, дисконтирани со ефективна каматна стапка на кредитот.
- Ако постојат објективни докази за ненаплативост на кредити во кредитното портфолио кои не може специфично да се идентификуваат, резервациите за загуби поради оштетување се утврдуваат на ниво на ризикот за целокупното кредитно портфолио т.е на групна основа. Овие загуби се утврдуваат врз основа на историски податоци за кредитните рангирања на кредитокорисниците, и ја одразуваат тековната економска клима во која функционираат кредитокорисниците.
- Загубата поради оштетување и ненаплативост на кредитите претставува престанок на пресметка на приход од камата согласно договорените услови, а кредитот се класификува како нефункционален заради тоа што договорните обврски за плаќање на главницата и/или каматата се во задоцнување, односно ненаплатени во период поголем од 90 дена. Сите резервации за загуби по кредити се разгледуваат и месечно, и секакви понатамошни промени на износите и времето на очекуваните идни парични приливи во

3. ПРЕГЛЕД НА ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжение)

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2015 година

3.5 Финансиски средства (продолжение)

Загуби поради оштетување за кредити и аванси(продолжение)

споредба со претходните проценки резултираат во промена на резервацијата за загуби поради оштетување, која се евидентира во Извештајот за сеопфатна добивка.

- Кредитот за кој се верува дека е неможно да се наплати, се отпишува наспроти соодветната резервација за загуби поради оштетување и ненаплативост. Натомошните наплати се евидентираат како приход во Извештајот за сеопфатна добивка.

Реструктурирани кредити

Кога еднаш условите за кредитот ќе се обноват, кредитот не се смета повеќе достасан, обезбедувајќи притоа дека сите барања со новиот договор се задоволени. Банката постојано ги следи реструктурираните кредити да се осигури дека сите критериуми се исполнети и дека идни наплати се веројатни.

Депризнавање на финансиски средства

Банката ги депризнава финансиските средства кога правото за стекнување готовина од финансиското средство истекло или пак истата ги има отстапено своите права за стекнување парични приливи од средството и значително сите ризици и бенефиции од сопственоста врз средствата на друг субјект.

3.6. Финансиски обврски

Финансиските обврски се класифицираат во согласност со предметот на договорот. Финансиските обврски се класифицираат како депозити на банки, финансиски институции и клиенти, финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, обврски по кредити и други обврски.

Депозити на банки и други финансиски институции и клиенти

Овие финансиски обврски иницијално се признаваат по објективна вредност намалена за генерираните трансакциски трошоци. Последователно се вреднуваат по амортизациона набавна вредност.

Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех

Овие финансиски обврски вклучуваат деривативни финансиски инструменти на девизни договори и иницијално и последователно се мерат/повторно се мерат по објективна вредност. Овие договори не се квалификуваат за сметководство на хеџирање според специфичните правила на МСС 39 и затоа се третираат на истиот начин како деривативни инструменти за тргување, односно добивката и загубата по објективната вредност се признаваат во нето приходите од тргување.

Обврски по кредити

Обврските по кредити иницијално се признаваат по објективна вредност намалена за генерираните трансакциски трошоци. Последователно се вреднуваат по амортизирана набавна вредност, а секоја разлика помеѓу нето приносите и надоместливата вредност се признава во Извештајот за сеопфатна добивка во текот на животниот век на кредит со користење на методот за ефективна каматна стапка. Ефективната каматна стапка е стапката којашто точно ги есконтира идните проценети готовински плаќања преку очекуваниот период на траење на финансиската обврска.

3. ПРЕГЛЕД НА ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжение)

3.6. Финансиски обврски (продолжение)

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2015 година

Други обврски

Другите обврски се наведуваат по нивната номинална вредност.

Депризнавање на финансиски обврски

Банката ги депризнава финансиските обврски кога, и само кога, нејзините обврски се исполнети, откажани или истекле.

3.7. Недвижности и опрема

Недвижностите и опремата се искажани според набавната вредност намалена за акумулираната амортизација и акумулираните загуби поради оштетување.

Издатоците направени за замена на дел од недвижностите и опремата што се евидентира одделно, се капитализираат. Останати последователни издатоци се капитализираат само кога ја зголемуваат идната економска полезност вклучена во дел од недвижностите и опремата. Сите останати издатоци се признаваат како трошоци во Извештајот за сеопфатна добивка при нивното настанување.

Амортизацијата се пресметува по пропорционална метода со проценети стапки на начин да се отпише набавната вредност на средствата во текот на нивниот проценет полезен век на траење. На недвижностите во изградба не се пресметува амортизација сè до нивното ставање во употреба. Годишни стапки на амортизација за 2015 и 2014 година се следните:

Градежни објекти	2.5% - 5%
Мебел и опрема	10% - 25%

Добивката или загубата што произлегува од оттуѓување или ставање вон употреба на недвижности и опрема се утврдува како разлика помеѓу приносите од продажбата и сметководствената вредност на средството и се признава во билансот на успех. Банката ги ревидира своите недвижности и опрема за оштетување на годишна основа. Кога сметководствената вредност на средството е поголема од неговата проценета надоместлива вредност, неговата вредност веднаш се сведува на неговата надоместлива вредност.

3.8 Нематеријални средства

Нематеријалните средства се средства стекнати поединечно и се прикажуваат по набавна вредност намалена за акумулираната амортизација и акумулираните загуби поради оштетување. Нематеријалните средства опфаќаат:

- Компјутерски софтвер и софтвер што е стекнат одделно од хардверот,
- Вложувања во имот земен под закуп и
- Други нематеријални средства

Расходите за софтвер се амортизираат на пропорционална основа во текот на проценетиот полезен век на траење што изнесува 5 години. Вложувањата во имот земен под закуп и други нематеријални средства се амортизираат на пропорционална основа во текот на релевантниот договорен период. Банката годишно ги ревидира нејзините нематеријални средства и оценува дали постои индикација за оштетување. Ако постои таква индикација, се врши проценка за да се види дали сметководствената вредност е надоместлива. Ако сметководствената вредност ја надминува надоместливата вредност, се врши соодветно сведување на вредноста.

3.9 Оштетување на материјални и нематеријални средства

Раководството на Банката редовно ги ревидира сметководствените вредности на нејзините материјални и нематеријални средства. Ако постои некоја индикација дека таквите средства се

3. ПРЕГЛЕД НА ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжение)

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2015 година**3.9 Оштетување на материјални и нематеријални средства (продолжение)**

оштетени, надоместливата вредност на средството се проценува за да се утврди степенот на загубата поради оштетување. Ако надоместливата вредност на средството е проценета дека е помала од неговата сметководствена вредност, сметководствената вредност на средството се сведува на неговата надоместлива вредност. Загуба поради оштетување се признава како трошок на тековниот период. Надоместувањето на загубата поради оштетување веднаш се признава како приход.

3.10 Недвижности дадени под закуп

Недвижности дадени под закуп вклучуваат згради во сопственост на Банката кои се чуваат за да се заработуваат наемнини или за зголемување на вредноста на капиталот или за двете заедно. Недвижности дадени под закуп почетно се мерат според нивната набавна вредност, вклучувајќи ги и трошоците на трансакцијата. Класификацијата на недвижности дадени под закуп се базира на критериумот дека недвижностите во најголем дел се чуваат за да се заработат наемнини споредено со недвижностите кои Банката ги користи за сопствени потреби.

По почетното признавање Банката ги мери недвижностите дадени под закуп според набавната вредност намалена за акумулираната амортизација и за секоја акумулирана загуба поради оштетување. Амортизацијата на вложувањата во недвижен имот се пресметува по пропорционална метода на начин да се отпише набавната вредност на средствата во текот на нивниот проценет полезен век на траење, кој е приближно еднаков на слични средства вклучени во материјалните вложувања.

Недвижности дадени под закуп годишно се ревидираат за оштетување. Ако постои некоја индикација дека таквите средства се оштетени, надоместливата вредност на средството се проценува за да се утврди степенот на загубата поради оштетување. Ако надоместливата вредност на средството е проценета дека е помала од неговата сметководствена вредност, сметководствената вредност на средството се сведува на неговата надоместлива вредност. Загуба поради оштетување се признава како трошок на тековниот период.

3.11 Преземени средства по основ на ненаплатени побарувања

Преземените средства по основ на ненаплатени побарувања вклучуваат недвижности и опрема стекнати преку соодветна постапка за целосно или делумно регулирање на односниот кредит и се прикажуваат во други побарувања. Почетно, овие средства се вреднуваат на понизок износ од цената на чинење на кредитот, притоа вклучувајќи ги трансакциските трошоци (вообичаено цената на чинење на кредитот наведена во документот донесен од надлежен орган од каде што произлегуваат правните основи за стекнување на сопственоста) и објективната вредност намалена за проценетите трошоци за продажба, утврдени од домашни овластени проценители на датумот на преземање на средството. По почетното признавање, преземените средства се ревидираат за оштетување најмалку на годишна основа и се вреднуваат на понизок износ од нивната сметководствена вредност намалена за проценетите трошоци за продажба и акумулираните оштетувања.

3.12 Парични средства и парични еквиваленти

Паричните средства и паричните еквиваленти вклучуваат готовина и ностро сметки, нерестриktivни депозити по видување и пласмани кај други банки и финансиски институции, нерестриktivни сметки кај НБРМ и други финансиски средства како што се благајнички и други квалификувани записи, како високоликвидносни средства со доспевање до 3 месеци и незначителни промени на објективната вредност.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2015 година

3. ПРЕГЛЕД НА ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ(продолжение)

3.13 Средства од комисионо работење

Банката обезбедува старателски услуги за правни лица и граѓани, при што чува и управува со средства или инвестира средства добиени од различни финансиски инструменти по упатства на клиентот. Банката прима приходи од провизии за обезбедување на овие услуги. Овие средства по основ на комисионо работење не претставуваат средства на Банката и не се признаваат во нејзините финансиски извештаи. Банката не е изложена на никаков кредитен ризик поврзан со ваквите пласмани поради тоа што Банката не дава гаранција за овие пласмани.

3.14 Резервации

Резервациите се признаваат кога Банката има сегашна обврска (правна или конструктивна) како резултат на минат настан, и е веројатно дека од Банката ќе биде побарано да ја регулира обврската, и може да се направи веродостојна проценка за износот на обврската. Износот признаен како резервација е најдобрата проценка на консидацијата потребна за регулирање на сегашната обрска на датумот на составување на билансот на состојба, имајќи ги предвид ризиците и неизвесностите поврзани со обврската. Кога резервацијата се вреднува со користење на парични текови проценети за регулирање на сегашната обврска, нејзината сметководствена вредност е сегашната вредност на тие парични текови.

Плати и останати надоместоци на вработените

Придонеси за здравствено, пензиско и социјално осигурување од бруто плати се плаќаат од Банката во текот на годината на националните организации по законски стапки. Таквите придонеси претставуваат дефинирани планови за придонеси и се признаваат како трошок кога вработените имаат обезбедувано услуги со коишто се стекнуваат со право на придонеси. Нема дополнителна обврска по овие планови.

Во согласност со законската регулатива, колективниот договор, и интерните правила и регулатива, Банката е обврзана да им плаќа на работниците отпремнина при одење во пензија во висина од најмалку двократен износ од просечната месечна плата по работник. Отпремнините на вработените се третираат како дефинирани пензиски планови. Обврската за отпремнини признаена во билансот на состојба во поглед на дефинираните пензиски планови е сегашната вредност на дефинирана обврска на датумот на составување на билансот на состојба намалена за објективната вредност на средствата на планот (тековно не постојат признати средства за планот), заедно со корекциите за непризнаени актуарски добивки или загуби и трошоци за минат труд. Дефинираната обврска се пресметува годишно од страна на независни актуари со користење на методот за кредитирање на проектирана единица (projected unit credit method).

3.15 Данок на добивка

Данокот што тековно се плаќа се пресметува врз основа на локална даночна регулатива со користење на даночни стапки што се донесени или суштински се донесуваат до денот на составување на билансот на состојба.

Одложениот данок се признава на разликите помеѓу сметководствените вредности на средствата и обврските во финансиските извештаи и соодветните даночни основи користени во пресметката на добивката што се оданочува, и се пресметува со употреба на методот на обврски по биланс на состојба. Одложените даночни обврски општо се признаваат за сите даночни времи разлики, а одложените даночни средства општо се признаваат за сите одбиени времи разлики до тој степен што е веројатно дека идните добивки што се оданочуваат ќе бидат достапни во однос на кои можат да се користат одбиените времи разлики. ќе бидат достапни во однос на кои можат да се користат одбиените времи разлики. ќе бидат достапни во однос на кои можат да се користат одбиените времи разлики. Одложените даночни средства и обврски се вреднуваат по даночни стапки што се очекува да се применуваат во периодот во којшто треба да се регулира обврската или да се реализира средството базирано врз даночни стапки (и даночни закони) што се донесени или суштински се донесени до датумот на составување на билансот на состојба.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2015 година

3. ПРЕГЛЕД НА ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ(продолжение)**3.16. Закуп**

Средствата што се даваат под закуп како оперативен закуп се вклучени во билансот на состојба како недвижности дадени под закуп. Приходите од кирија од недвижностите дадени под закуп се признаваат во билансот на успех на пропорционална основа во текот на траењето на закупот.

3.17 Известување според сегментит

Оперативните сегменти се известуваат на начин конзистентен со интерното известување на главниот оперативен носител на одлуки. Главниот оперативен носител на одлуки е лице или група што ги алоцира ресурсите и ги оценува перформансите на оперативните сегменти на Банката. Банката го одреди Управниот одбор на Банката за главен оперативен носител на одлуки. Сите трансакции меѓу деловните сегменти се водат стриктно на бизнис основа, со елиминирање на приходите и расходите помеѓу сегментите. Приходите и расходите директно поврзани со секој одделен сегмент се вклучуваат во одредувањето на перформансите на оперативното сегментирање.

Географските подрачја вклучуваат приходи од средствата што или се лоцирани или се управувани во соодветното географско подрачје.

3.18. Нетирање

Финансиските средства и обврски се нетираат и нето износот се известува во билансот на состојба кога, и само кога постои легално право да се нетираат износите и постои намера да се наплатат средствата и подмират обврските симултано или на нето основа.

3.19 Финансиски гаранции

Финансиските гаранции се договори кои бараат од издавачот да изврши специфични плаќања за да му ги надокнади на имателот загубите кои ќе се појават, бидејќи соодветниот должник не ги платил достасаните обврски во согласност со оригиналните или модифицираните услови на должничкиот инструмент.

Финансиските гаранции, за разлика од оние кои се сметаат како осигурителни договори, се признаваат првично по нивната објективна вредност и последователно се мерат по повисоката од: а) неамортизираното салдо на добиените и одложените надоместоци и б) најдобрата проценка на износот на гаранцијата што би требало да се подмири на датумот на известување.

3.20 Трансакции со поврзани страни

Поврзаните страни се поврзани со Банката директно, или индиректно преку еден или повеќе посредници, кои страната ги контролира, е контролирана или е под заедничка контрола со, Банката (ова ги вклучува матичното друштво и субсидијарите во НБГ Групацијата) и има интерес во Банката што овозможува значајно влијание врз Банката, или страната е член на клучниот менаџерски тим на Банката или матичното друштво или е близок член на фамилијата на било која страна опишана предходно. Трансакција со поврзана страна е трансфер на ресурси, услуги или обврски помеѓу поврзаните страни, без оглед на тоа дали некој износ е наплатен. Сите банкарски трансакции на поврзаните страни се склучуваат под значително исти услови, вклучувајќи ги каматните стапки и обезбедување, како тие што преовладуваат во исто време за споредливи трансакции со неповрзани страни и не вклучуваат повеќе од нормално ниво на ризик.

3.21. Заработка по акција

Основната заработка по акција се пресметува со делење на нето добивката или загубата за периодот којашто им припаѓа на акционерите - сопственици на обични акции со пондерираниот просечен број на обични акции во оптек во текот на периодот исклучувајќи го просечниот број на обични акции откупени од Банката и чувани како сопствени откупени акции.

3. ПРЕГЛЕД НА ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ(продолжение)

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2015 година

3.21. Заработка по акција (продолжение)

Разводната заработка по акција се пресметува со користење на истиот метод како за пресметка на основната заработка по акција, но детерминантите се корегираат за да го рефлектираат потенцијалното разводнување доколку конвертибилните инструменти, опциите, варантите или други договори за издавање обични акции се конвертирани или извршени во обични акции.

3.22. Критични сметководствени расудувања и проценки

Најзначајни области за коишто се потребни расудувања, проценки и претпоставки се следниве:

Објективна вредност на финансиските инструменти

Објективната вредност на финансиските инструменти што не се котирали на активните пазари се утврдува со користење на техниките за интерна евалуација. Тие вклучуваат методи на сегашна вредност, модели врз основа на внесни параметри што може да се набљудуваат. Сите модели на евалуација се потврдуваат пред да се користат како основа за финансиското известување, и периодично се прегледуваат од квалификувани вработени независни од областа каде е создаден моделот. Секогаш кога е можно, Банката ги споредува проценките добиени од моделите со котираните цени на слични инструменти, а и со реалните вредности кога ќе се реализираат, со цел уште повеќе да ги процени и стандардизира моделите. Различни фактори се инкорпорирани во моделите, вклучувајќи реални или проценети пазарни цени и стапки, како што се временската вредност и променливоста, и пазарни услови и ликвидност.

Банката ги применува своите модели доследно од еден до друг период, осигурувајќи споредливост и континуитет на проценките од различни временски периоди, но проценката на објективната вредност сама по себе опфаќа и значителен степен на расудување. Во Република Македонија не постојат доволно пазарно искуство, стабилност и ликвидност за купопродажба на побарувања и други финансиски средства или обврски, за што во моментот и не се достапни објавени пазарни цени.

Раководството ја оценува неговата севкупна ризична изложеност, а во случаите во коишто проценува дека вредноста во книгите може да не се реализира, истата ја признава како резервација. Според мислењето на раководството, прикажаните сметководствени вредности за средствата што не се котирали на активен пазар претставуваат највалидни и најкорисни прикажани вредности во сегашните пазарни услови.

Резервации за загуби по кредити

Банката ги ревидира нејзините кредитни портфолија за да го оцени оштетувањето на месечна основа. При утврдувањето дали загуба поради оштетување треба да се евидентира во Извештајот на сеопфатна добивка, Банката врши расудување во поглед на тоа дали постојат воочливи податоци што укажуваат дека постои вреднувано намалување во проценетите идни парични текови од портфолиото на кредити пред намалувањето да може да се идентификува со индивидуален кредит во тоа портфолио. Овој доказ може да опфати воочливи податоци што укажуваат дека постои негативна промена во состојбата за плаќање кај кредитокорисниците во Банката, или национални или економски услови што се во корелација со задоцнувања кај средствата во Банката.

Раководството користи проценки базирани врз искуството на историски загуби за средствата со карактеристики на кредитен ризик и објективен доказ за оштетување слични на оние во портфолиото при планирањето на идните парични текови. Методологијата и претпоставките што се користат за проценка и на износот и на времето на идните парични текови се ревидираат редовно за да се намалат секакви разлики помеѓу проценките за загуби и искуството за фактички загуби.

Полезен век на траење на материјалните и нематеријалните средства

Раководството на Банката ги утврдува проценетите полезни векови на траење и односните трошоци за амортизација за нејзините материјални и нематеријални средства. Соодветноста на

3. ПРЕГЛЕД НА ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ(продолжение)

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2015 година

3.22. Критични сметководствени расудувања и проценки (продолжение)

проценетите полезни векови на траење се ревидира на годишна основа или кога и да постои индикација за значајни промени во основните претпоставки, како што се предвиден технолошки развој и промени во пошироките економски фактори и фактори во секторот.

Актуарски претпоставки во однос на дефинираниот план за бенефиции

Крајниот трошок за Банката зависи од фактичкото идно искуство и особено промени во есконтната стапка и зголемување на платите. Други фактори исто така ќе ја променат севкупната обврска како што е бројот на вработени што го напуштаат Друштвото пред пензионирање и бројот на нововработени лица.

Ризик поврзан со Грчката криза и Европската должничка криза

Тековната финансиска криза досега има ограничено влијание на финансиската состојба на Банката и нејзините резултати од работењето, пред се како резултат на интерно воспоставените прописи за управување со ризиците и капиталот, како и пропишаните лимити од страна на важечката регулатива. Банката има усвоено строги процедури за одобрување кредити, за проценка и прифаќање на обезбедувањата и за платниот промет. Банката го следи кредитниот ризик на редовна основа и притоа развива современи практики за следење на капиталот со цел да може да го поддржи посакуваното ризично ниво, продолжувајќи го истовремено деловниот раст.

Сепак, и покрај ризиците и предизвиците во 2015, СТОПАНСКА БАНКА АД - Скопје остана добро капитализирана, високо ликвидна и примарно финансирана од депозити на домашни субјекти. Банката не е изложена кон должнички инструменти на било која земја од ЕУ, ниту има значителни пласмани или значајни финансиски обврски кон матичното друштво. Неодамнешниот стрес тест, изведен согласно стриктни критериуми, покажа дека Банката е добро капитализирана, доволно ликвидна и менаџерскиот тим смета дека евентуални повлекувања на депозити од матичното друштво нема значително да влијаат врз ликвидноста на СТОПАНСКА БАНКА АД – Скопје. Исклучително високата капиталната база со стапка на адекватност на капиталот од 17,01%, како што е прикажано во Белешка 4.6, и овозможува на Банката да ги апсорбира и најнегативните шокови. Менаџерскиот тим смета дека Банката е добро позиционирана за адекватно да го поддржи својот Деловен план во наредните години.

4. ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ

4.1. Управување со финансиски ризик

Превземањето ризик е основа на финансиското работење, а оперативните ризици се неизбежна последица на вршењето на деловните активности. Затоа, целта на Банката е да постигне соодветна рамнотежа помеѓу ризикот и приносот како и да ги минимизира потенцијалните негативни ефекти врз финансиските перформанси на Банката.

Политиките за управување со ризиците на Банката се така дизајнирани да можат да ги идентификуваат и анализираат овие ризици, да постават соодветни лимити за ризиците и соодветни контроли, како и да ги следат ризиците и придржувањето кон лимитите со помош на сигурни и современи информациона системи. Банката редовно ги ревидира своите политики за управување со ризици и системите за да ги одрази промените на пазарите, производите и најдобрите практики.

Организациската структура на раководењето со ризици на Банката осигурува постоење на јасни линии на одговорност, ефикасна сегрегација на должности и превенција на судири на интереси на сите нивоа, вклучувајќи ги Надзорниот одбор, Управниот одбор, Вишиот менаџмент, како и помеѓу Банката и НБГ Групацијата, нејзините клиенти и сите други поврзани субјекти. Во рамките на Банката, активностите за раководење со ризици главно се одвиваат на следниве нивоа:

4. ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ (продолжение)

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2015 година

4.1 Управување со финансиски ризик (продолжение)

- Стратешко ниво опфаќа функции на управување со ризици што ги извршува Надзорниот одбор. Тоа се однесува на одобрување на стратегија за ризици и капитал, потврда на дефинициите за ризици на Банката, профилот и толеранцијата за ризици на Банката, како и профилот за преземање ризици заради остварување позитивен резултат и други политики и внатрешни инструкции на високо ниво поврзани со ризиците.
- Тактичко ниво опфаќа функции на управување со ризици што ги извршува Управниот одбор и Вишиот менаџмент. Тоа се однесува на одобрување на политики за ризици и процедури за управување со поединечни ризици и воведување на соодветни системи и контроли за да се обезбеди дека севкупната релација помеѓу ризикот и остварување позитивен резултат останува во рамките на прифатливите нивоа. Општо земено, во оваа категорија спаѓаат активностите за управување со ризици што ги извршува Секторот за управување со ризици на Банката, како и други критични функции на поддршка.
- Оперативно ниво (ниво на деловна линија) опфаќа управување со ризици на местото каде тие всушност се создаваат. Соодветните активности се извршуваат од поединци кои преземаат ризик во име на организацијата. Управувањето со ризици на ова ниво се спроведува преку соодветни контроли содржани во соодветните оперативни процедури и инструкции определени од менаџментот.

Најважните видови на ризици се кредитниот ризик, ликвидносниот ризик, пазарниот ризик и оперативниот ризик.

Доминантен ризик во работењето на Банката претставува кредитниот ризик дефиниран како тековен или иден ризик врз финансискиот резултат и капиталот кој произлегува од неможноста должникот да ги исполни условите од договорот со Банката или да не постапи според договореното. Изложеноста на овој ризик главно произлегува од активностите во кредитирањето на населението и правните лица како и активностите во делот на вонбилансните финансиски инструменти (одобрените лимити, гаранциите и акредитивите).

4.2 Кредитен ризик

4.2.1 Мерење на кредитен ризик, лимити и политики на намалување на ризици

Иницијално, при одобрување на кредит или друга кредитна изложеност, кредитоспособноста на клиентите се оценува од страна на соодветните Кредитни тела во зависност од видот и износот на изложеноста врз база на дефинирани критериуми. Управување со кредитниот ризик на Банката кое подразбира идентификување, мерење, следење и контрола се врши од страна на следниве тела: Одбор за управување со ризици и Комисија за класификација на актива и резервација за потенцијални обврски и загуби, врз основа на извештаи и анализи изготвени од страна на релевантните организациони делови на Банката. Информации и податоци во врска со кредитниот ризик на којшто е изложена Банката се доставуваат на редовна основа до Одборот за управување со ризици, Управниот одбор и до Надзорниот одбор.

Банката има интерен систем на класификација на клиентите чија главна цел е одредување на нивната кредитна способност и оценка на прифатливото ниво на кредитен ризик при започнување на кредитирањето. Класификацијата на клиентите кон кои е изложена Банката се ревидира најмалку на годишна основа. Банката има имплементирано систем на следење на ранопредупредувачки сигнали со цел навремено да се идентификуваат евентуални влошувања на кредитоспособноста на клиентот и да се преземат соодветните активности за намалување на кредитниот ризик.

Банката имплементира различни практики за намалување на кредитниот ризик. Вообичаена пракса е прифаќање на соодветно обезбедување за дадените кредити. Поважните типови на обезбедување за кредити и други кредитни изложености се:

4. ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ(продолжение)

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2015 година

4.2 Кредитен ризик (продолжение)

4.2.1 Мерење на кредитен ризик, лимити и политики на намалување на ризици (продолжение)

- Хипотеки врз станбени објекти;
- Залог на деловен имот како деловни објекти, залихи и побарувања;
- Залог на финансиски инструменти како што се должнички хартии од вредност;
- Залог на подвижен имот како автомобили, опрема и друго,

Банката го следи исполнувањето на воспоставените интерни и законски лимити и ги контролира концентрациите на кредитниот ризик. Лимити за ограничување на кредитниот ризик се дефинирани во Стратегијата за ризиците, како и во Политиките и Процедурите кои го регулираат управувањето со кредитниот ризик, и се поставени повид на кредитокорисник, изложеност по сектори, по географска локација, по вид на обезбедување како и спрема изложеност кон внатрешни лица на Банката, големи кредитни изложености, изложеност по сектор на активност. Истовремено, Банката го контролира нивото на кредитен ризик кон домашни и странски банки преку воспоставување лимити на ризична изложеност кон нив кои се предмет на ревидирање најмалку еднаш годишно. Исто така, ризикот од концентрација на изложеност по сектори и дејности се следи на редовна основа врз основа на воспоставени лимити.

Кредитното портфолио на Банката останува широко дисперзирано кон различни видови на кредитобаратели, категории на средства и број на индустрии, на тој начин спречувајќи прекуерна концентрација на ризици. За таа цел, Банката вовеле лимити за контрола на изложеноста на Банката на различни видови на кредитокорисници, индустриски сектори, географска локација и вид на обезбедување.

Загубите поради оштетување претставуваат идентификувани загуби на кредитното портфолио на Банката коишто настанале до датумот на изготвување на билансот на состојба и за кои постојат објективни докази за оштетување. Банката ја врши пресметката на резервацијата за оштетување по извршената класификација на кредитната изложеност во соодветната категорија на ризик. Класификацијата се врши врз основа на следните критериуми:

- кредитната способност на клиентот;
- уредност во измирување на обврските од страна на клиентот и
- квалитетот на обезбедувањето.

Согласно политиките на Банката, одредувањето на оштетувањата и резервациите се врши на поединечна и колективна основа.

Поединечниот пристап ги опфаќа индивидуално значајните изложености кои се над праговите на материјалност кои ги одредува Банката. Прагот на материјалност изнесува 0,007% од вкупната изложеност на кредитен ризик на Банката. Резервите за оштетување на индивидуално оценетите ставки на поединечна основа се утврдуваат преку евалуација на генерирана загуба на датумот на изготвување на билансот на состојба, што претставува разлика меѓу сметководствената вредност и сегашната вредност на проценетите идни парични текови. Ефективната каматна стапка се користи при дисконтирањето на идните парични текови,

Пресметаните загуби за оштетување на групна основа се издвојуваат за портфолија на хомогени средства што индивидуално се под праговите за материјалност и за кои има доволно долги серии на податоци за просечниот век на траење на портфолијата за пресметка на параметрите за исправка. Оштетувањето и резервацијата се пресметуваат преку користење на параметри кои се добиени од историски податоци за стапката на ненаплаќање на одредени портфолија.

Следните параметри се користат при групна пресметка на оштетувањата и резервациите:

- EAD (Ризична изложеност) – Сметководствена вредност на определена група кредити;

4. ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ(продолжение)

4.2 Кредитен ризик (продолжение)

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2015 година

4.2.1 Мерење на кредитен ризик, лимити и политики на намалување на ризици (продолжение)

- PD (Веројатност за неплаќање) – Просечна веројатност дека кредитот во групата ќе се оштети во текот на неговото времетраење;
- LGD (Загуба во случај на неплаќање) – Очекувана просечна загуба по кредит во групата (искажано како % од EAD);
- LIP (Период на идентификација на загуба) – Фактор кој го одразува периодот помеѓу настанот на загуба и откривањето на истата.

Индивидуално значајните изложености за кои не е одредена исправка на поединечна основа, а кои можат да се групираат во хомогени портфолија според сродност на кредитен ризик, истите се вклучуваат во групниот пристап на пресметка на исправка.

Методологијата за пресметка на оштетувањето му помага на менаџментот да утврди дали постојат објективните докази за оштетување во согласност со МСС 39 врз основа на следниве критериуми поставени од страна на Банката:

- деликвентност во договорни плаќања на главница или камати,
- започнување на стечајна постапка или некоја форма на финансиска реорганизација;
- значително влошување на финансиската позиција на кредитокорисникот,
- губење на значајни комитент(и),
- оштетување на имотот, погон или опрема кои должникот ги користи во работењето или се земени како обезбедување,
- обвинение за криминални активности,
- измама при одобрувањето на кредитот; и
- должникот работи во сектор со финансиски потешкотии, или во држава чијашто економија е во рецесија.

4. ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ(продолжение)

4.2 Кредитен ризик (продолжение)

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2015 година

4.2.1 Максимална изложеност кон кредитен ризик пред обезбедување или други кредитни подобрувања

	Во илјади денари	
	31 декември 2015	31 декември 2014
Изложеност на кредитен ризик на билансна актива		
Парични средства и парични еквиваленти	16,897,661	18,460,009
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех	329,981	293,003
Финансиски средства расположиви за продажба	10,488,640	11,632,877
Финансиски средства што се чуваат до доспевање	-	132,274
Пласмани во и кредити на банки	172,202	154,693
Кредити одобрени на комитенти	56,988,064	52,609,713
Останати побарувања (намалени за преземени средства по основа на ненаплатени побарувања)	127,814	136,914
	<u>85,004,362</u>	<u>83,419,483</u>
Изложеност на кредитен ризик на вонбилансни ставки		
Финансиски гаранции	3,400,332	3,446,662
Стендбај акредитиви	92,034	260,691
Обврски за одобрување кредити	8,212,722	7,629,597
Други вонбилансни обврски	1,080	348,363
Бруто изложеност	11,706,168	11,685,313
Намалено за: Резервација за вонбилансни ставки	(117,160)	(118,247)
	<u>11,589,008</u>	<u>11,567,066</u>
Вкупна изложеност на кредитен ризик	<u>96,593,370</u>	<u>94,986,549</u>

Парично покрите, недвижен имот, автомобили, државни обврзници, залог на машини и друг подвижен имот се прифаќаат како обезбедување за кредитните изложености.

Станбените кредити се целосно обезбедени со хипотека на недвижен имот (станбен и деловен простор) и тоа со коефициент на износ на кредит во однос на вредност на обезбедување до 75% или со залог на депозит. Потрошувачките кредити во износи над ЕУР 15.000 се целосно обезбедени со хипотека на недвижен имот (станбен простор) или со залог на депозит.

Автомобилските кредити (опфатени во категоријата потрошувачки кредити) се обезбедени со залог на автомобили.

Корпоративните кредити и кредитните линии за мали бизниси се обезбедуваат со различни видови на обезбедување: станбен простор, деловен простор, автомобили, залог на машини и друг подвижен имот, гаранции од првокласни банки, корпоративни гаранции и лични меници, притоа имајќи го предвид квалитетот на обезбедувањето и коефициентот на покриеност на кредитот со обезбедување.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2015 година
4. ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ(продолжение)
4.2 Кредитен ризик (продолжение)
4.2.2 Кредити на клиенти

Кредитите на клиентите се сумирани подолу:

а) Кредити на клиенти кои не се ниту достасани ниту оштетени, достасани, но не оштетени и индивидуално оштетени

	Ниту достасани ниту оштетени	Достасани но не оштетени	Индивид. оштетени кредити	Вкупно бруто	Исправка за индивид. оштетени кредити	Исправка за групно оштетени кредити	Вкупна исправка	Вкупно нето
31 декември 2015								
Кредитни картички	3,420,263	506,437	10,606	3,937,306	(9,244)	(183,398)	(192,642)	3,744,664
Потрошувачки	19,425,341	4,272,880	261,046	23,959,267	(222,300)	(1,260,346)	(1,482,646)	22,476,621
Станбени	7,556,673	1,183,165	183,995	8,923,833	(36,234)	(17,330)	(53,564)	8,870,269
Мали претпријатија	1,682,825	273,350	291,526	2,247,701	(142,248)	(288)	(142,536)	2,105,165
Корпоративен сектор	14,544,081	2,040,552	6,421,400	23,006,033	(3,135,981)	(78,707)	(3,214,688)	19,791,345
Вкупно	46,629,183	8,276,384	7,168,573	62,074,140	(3,546,007)	(1,540,069)	(5,086,076)	56,988,064

	Ниту достасани ниту оштетени	Достасани но не оштетени	Индивид. оштетени кредити	Вкупно бруто	Исправка за индивид. оштетени кредити	Исправка за групно оштетени кредити	Вкупна исправка	Вкупно нето
31 декември 2014								
Кредитни картички	3,161,992	490,910	11,308	3,664,210	(9,892)	(168,511)	(178,403)	3,485,807
Потрошувачки	17,263,978	4,316,202	312,694	21,892,874	(237,027)	(1,231,446)	(1,468,473)	20,424,401
Станбени	7,238,771	1,258,469	238,164	8,735,404	(37,828)	(19,783)	(57,611)	8,677,793
Мали претпријатија	1,342,925	264,163	242,430	1,849,518	(138,442)	(2,246)	(140,688)	1,708,830
Корпоративен сектор	11,578,927	4,335,184	5,635,145	21,549,256	(3,123,636)	(112,738)	(3,236,374)	18,312,882
Вкупно	40,586,593	10,664,928	6,439,741	57,691,262	(3,546,825)	(1,534,724)	(5,081,549)	52,609,713

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2015 година
4. ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ (продолжение)
4.2. Кредитен ризик (продолжение)
4.2.2 Кредити на клиенти(продолжение)
а) Кредити на клиенти кои не се ниту достасани ниту оштетени, достасани, но не оштетени и индивидуално оштетени (продолжение)

Сите кредити кои не се ниту достасани ниту оштетени се мапирани на групата на задоволителен кредитен ризик врз основа на критериумите на интерниот систем на класификација на квалитетот на кредитите.

б) Кредити на клиенти кои се достасани но не се оштетени на индивидуална основа

	Достасано ст до 30 дена	Достасано ст од 31-60 дена	Достасано ст од 61-90 дена	Достасано ст од 91- 180 дена	Достасано ст од 181- 365 дена	Достасано ст од 1-2 години	Достасано ст преку 2 години	Вкупно
31 декември 2015								
Кредитни картички	291,857	21,831	7,335	11,072	23,246	151,096	-	506,437
Потрошувачки	2,340,398	292,702	113,260	97,958	164,623	1,263,939	-	4,272,880
Станбени	854,929	112,488	77,882	56,790	15,227	65,849	-	1,183,165
Мали претпријатија	273,350	-	-	-	-	-	-	273,350
Корпоративен сектор	2,040,552	-	-	-	-	-	-	2,040,552
Вкупно	5,801,086	427,021	198,477	165,820	203,096	1,480,884	-	8,276,384

	Достасано ст до 30 дена	Достасано ст од 31-60 дена	Достасано ст од 61-90 дена	Достасано ст од 91- 180 дена	Достасано ст од 181- 365 дена	Достасано ст од 1-2 години	Достасано ст преку 2 години	Вкупно
31 декември 2014								
Кредитни картички	280,486	30,684	9,980	15,225	21,007	133,528	-	490,910
Потрошувачки	2,298,432	411,581	146,977	114,856	159,735	1,184,621	-	4,316,202
Станбени	842,953	156,550	142,237	31,237	16,466	69,026	-	1,258,469
Мали претпријатија	264,163	-	-	-	-	-	-	264,163
Корпоративен сектор	4,335,184	-	-	-	-	-	-	4,335,184
Вкупно	8,021,218	598,815	299,194	161,318	197,208	1,387,175	-	10,664,928

Објективната вредност на обезбедувањето е базирана на техники на вреднување кои се вообичаено употребувани за слични средства.

Објективната вредност на обезбедувањето за портфолиото на население е прикажана подолу:

	2015	2014
Парични средства и депозити кај НБРМ	758,452	544,052
Подвижен имот	340,414	622,205
Станбени објекти	27,538,783	27,879,610
Друг недвижен имот	1,960,279	2,484,503
Вкупно	30,597,928	31,530,370

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2015 година

4. ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ (продолжение)

4.2. Кредитен ризик (продолжение)

4.2.2 Кредити на клиенти (продолжение)

б) кредити на клиенти кои се доспеани, но не се поединечно оштетени (продолжение)

Објективната вредност на обезбедувањето за корпоративното портфолио е прикажана подолу:

	<u>2015</u>	<u>2014</u>
Парични средства и депозити кај НБРМ	770,133	1,015,236
Финансиски и корпоративни гаранции	10,494,183	8,924,620
Подвижен имот	18,882,700	18,918,089
Недвижности	<u>28,974,077</u>	<u>30,017,647</u>
Вкупно	<u><u>59,121,093</u></u>	<u><u>58,875,592</u></u>

в) Реструктурирани кредити на клиенти

Банката врши реструктурирање на кредитот на кредитокорисникот поради намалување на кредитната способност на должникот, кога има :

- а) Продолжување на рокот на доспевање на главницата и каматата;
- б) Намалување на каматната стапка на одобриениот кредит;
- в) Намалување на износот на долгот, главницата или каматата;
- г) Други отстапки, кои го ставаат корисникот на кредитот во подобра финансиска позиција.

При реструктурирањето на кредитот, Банката врши финансиска анализа на корисникот на кредитот и го оценува неговиот капацитет за остварување на парични приливи потребни за отплата на главницата на кредитот, како и соодветната камата, откако кредитот ќе биде реструктуриран.

Во текот на 2015 година, Банката има реструктурирано кредити во вкупна вредност од 639,318 илјади денари (2014: 944,047 илјади).

4.2.5 Преземени средства по основ на ненаплатени побарувања во текот на годината

Во текот на 2015 година, Банката изврши проценка на вкупното портфолио на превземени средства со цел да ја одреди објективната вредност на средствата.

Во овој период, Банката продаде 20 средства (2014: 21 средства) во вкупна вредност од 54,286 илјади денари (2014: 22,659 илјади денари), при што се превземени 1 објекти (2014: 2 објекти) во вкупна вредност од 862 илјади денари (2014: 13,871 илјади денари). Генералната политика на Банката е да ги продаде сите средства во период од 3 години, и за тоа Банката презема соодветни активности за нивна продажба.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2015 година

4. ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ (продолжение)

4.2 Кредитен ризик (продолжение)

4.2.6 Концентрација на ризици на финансиски средства со изложеност на кредитен ризик

Географски подрачја

Следната табела ја прикажува главната кредитна изложеност на Банката според нивната сметководствена вредност, категоризирана според географските подрачја со состојба на 31 декември 2015 година и 2014. Во оваа табела, Банката ги има распределено изложеностите по региони врз основа на домицилната земја на комитентите.

	Парични сред.и парични еквиваленти		Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех		Финансиски средства достапни за продажба		Финансиски средства чувани до доспевање		Кредити на и побарувања од банки		Кредити на комитенти		Останати побарувања		Вкупно	
	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014
<i>Географско подрачје</i>																
Република Македонија	13,824,841	15,812,129	-	-	10,488,640	11,632,877	-	132,274	-	-	56,988,064	52,609,713	127,814	136,914	81,429,359	80,323,907
Земји-членки на ЕУ	3,072,820	2,647,880	-	-	-	-	-	-	-	154,693	-	-	-	-	3,072,820	2,802,573
Европа -останато	-	-	2,378	7,485	-	-	-	-	172,202	-	-	-	-	-	174,580	7,485
Земји членки на ОЕЦД (без европски земји-членки на ОЕЦД))	-	-	327,603	285,518	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	327,603	285,518
Друго	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно	16,897,661	18,460,009	329,981	293,003	10,488,640	11,632,877	-	132,274	172,202	154,693	56,988,064	52,609,713	127,814	136,914	85,004,362	83,419,483

Изложеноста на кредитен ризик во врска со нето на вонбилансни ставки во целост се однесува на географското подрачје на Република Македонија.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2015 година

4. ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ (продолжение)

4.2 Кредитен ризик (продолжение)

4.2.6 Концентрација на ризици на финансиски средства со изложеност на кредитен ризик (продолжение)

Индустриски сектор

Следната табела ја прикажува главната кредитна изложеност на Банката по билансни финансиски средства според нивната сметководствена вредност, категоризирана според индустриски сектор на комитентите.

	Парични сред.и парични еквиваленти		Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех		Финансиски средства достапни за продажба		Финансиски средства чувани до доспевање		Кредити на и побарувања од банки		Кредити на комитенти		Останати побарувања		Вкупно	
	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014
<i>Индустрија</i>																
Земјоделство, шумарство и риболов	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	659,290	874,962	13	2,277	659,303	877,239
Рударство и вадење на камен	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	124,206	69,093	-	180	124,206	69,273
Преработувачка индустрија	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8,100,826	7,876,173	15,294	20,497	8,116,120	7,896,670
Снабдување со електрична енергија, гас, пареа и климатизација	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2,228,050	1,837,379	-	4,782	2,228,050	1,842,161
Снабдување со вода, отстранување на отпадни води, управување со отпад и дејности за санација на околината	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	35,584	33,865	-	88	35,584	33,953
Градежништво	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,522,055	1,375,143	5,314	3,579	1,527,369	1,378,722
Трговија на големо и трговија на мало, поправка на моторни возила и моторцикли	-	-	-	-	1,133	983	-	-	-	-	6,372,076	5,434,947	606	14,143	6,373,815	5,450,073
Транспорт и складирање	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,085,440	858,872	170	2,235	1,085,610	861,107
Објекти за сметување и сервисни дејности со храна	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	536,508	287,021	610	747	537,118	287,768
Информации и комуникации	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	222,284	240,454	10	626	222,294	241,080
Финансиски дејности и дејности на осигурување	9,685,951	11,084,954	329,981	285,518	76,074	76,350	-	-	172,202	154,693	6,256	153,693	26,551	400	10,297,015	11,755,608
Дејности во врска со недвижен имот	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	445,270	444,553	-	1,157	445,270	445,710
Стручни, научни и технички дејности	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	390,351	313,222	727	815	391,078	314,037
Административни и помошни услуги дејности	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Јавна управа и одбрана, задолжително социјално осигурување	7,211,710	7,375,055	-	7,485	10,411,433	11,555,544	-	132,274	-	-	-	1064	-	3	17,623,143	19,071,425
Образование	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	63,434	98,366	36	256	63,470	98,622
Дејности на здравствена и социјална заштита	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	31,000	36,388	11	95	31,011	36,483
Уметност, забава и рекреација	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	60,551	71,841	4	187	60,555	72,028
Други услужни дејности	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	13,329	14,676	7	38	13,336	14,714
Физички лица	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	35,091,554	32,588,001	78,461	84,809	35,170,015	32,672,810
Вкупно	16,897,661	18,460,009	329,981	293,003	10,488,640	11,632,877	-	132,274	172,202	154,693	56,988,064	52,609,713	127,814	136,914	85,004,362	83,419,483

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2015 година

4. ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ (продолжение)

4.2 Кредитен ризик (продолжение)

4.2.6 Концентрација на ризици на финансиски средства со изложеност на кредитен ризик (продолжение)

Индустриски сектор (продолжение)

Следната табела ја прикажува главната кредитна изложеност на Банката по вон-билансни ставки според нивната сметководствена вредност, категоризирани според индустриски сектор на коминентите.

<i>Сектор</i>	Во илјада МКД	
	2015	2014
Нерезиденти	95	50
Земјоделство, шумарство и рибарство	136,030	17,692
Руди и вадење на камен	61,736	77,940
Преработувачка индустрија	623,222	862,495
Снабдување со електрична енергија, гас, гас, пареа и климатизација	47,023	139,281
Снабдување со вода; отстранување на отпадни води, управување со отпад и дејности за санација на околината	4,813	1,309
Градежништво	1,691,998	2,121,729
Трговија на големо и трговија на мало; поправка на моторни возила и мотоцикли	666,694	461,102
Транспорт и складирање	234,520	260,715
Објекти за сметсување и сервисни дејности со храна	29,260	9,508
Информации и комуникација	10,266	9,264
Финансиски дејности и дејности на осигурување	111,879	89,625
Дејности во врска со недвижен имот	105,969	120,012
Стручни, научни и технички дејности	48,880	34,145
Административни и помошни услужни дејности	84,662	27,350
Образование	21,507	20,106
Дејности на здравствена и социјална заштита	3,550	3,258
Уметност, забава и рекреација	42,674	49,848
Други услужни дејности	3,676	4,017
Физички лица	7,660,554	7,257,620
Вкупно	11,589,008	11,567,066

4.3 Пазарен ризик

Пазарен ризик е ризик дека објективната вредност или идните готовински текови на некој финансиски инструмент ќе флукутираат поради промени во пазарните цени. Пазарните ризици произлегуваат од отворени позиции во девизни, каматни и капитални производи, кои се изложени на пазарни движења и промени во нивото на волатилноста на пазарните стапки или цените (како што се каматните стапки, кредитни маргини, девизен курс и цените на капиталот).

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2015 година
4. ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ (продолжение)
4.3 Пазарен ризик (продолжение)
4.3.1 Девизен ризик

Банката е изложена на ефектите од флукуација на девизните курсеви на главните валути, врз финансиските позиции и готовинските текови. Банката поставува лимити за нивото на изложеност по валута и збирно за сите валути, а кои се следат на дневна основа. Во табелите подолу прикажана е изложеноста на Банката на девизен ризик, со состојба на 31 декември 2015 година и 2014 година:

	Во илјади денари 31 декември, 2015					
	Во валута					
	EUR	USD	Други валути	Вкупно странски валути	на известува ње	Вкупно
СРЕДСТВА						
Парични средства и парични еквиваленти	3,799,157	975,760	1,536,416	6,311,333	10,586,328	16,897,661
Финансиските средства по објективна вредност преку билансот на успех	2,379	327,602	-	329,981	-	329,981
Финансиски средства расположливи за продажба	864,348	-	-	864,348	9,624,292	10,488,640
Кредити на и побарувања од банки	4,637	165,277	2,288	172,202	-	172,202
Кредити на и побарувања од други комитенти	24,485,827	1,164,109	-	25,649,936	31,338,128	56,988,064
Останати побарувања	3,384	181	124	3,689	124,125	127,814
Вкупно средства	29,159,732	2,632,929	1,538,828	33,331,489	51,672,873	85,004,362
ОБВРСКИ						
Депозити на банки	596,321	113,851	21,777	731,949	-	731,949
Депозити на комитенти	24,251,756	2,088,554	1,506,559	27,846,869	39,256,869	67,103,738
Обврски по кредити	579,359	-	-	579,359	166,238	745,597
Останати обврски	351,917	409,226	59	761,202	1,180,949	1,942,151
Вкупна обврски	25,779,353	2,611,631	1,528,395	29,919,379	40,604,056	70,523,435
Нето валутна позиција:	3,380,379	21,298	10,433	3,412,110	11,068,817	14,480,927

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2015 година
4. ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ (продолжение)**4.3 Пазарен ризик (продолжение)****4.3.1 Девизен ризик (продолжение)**

	Во илјада денари 31 декември, 2014					
	EUR	USD	Други валути	Вкупно странски валути	Во валута на известува ње	Вкупно
СРЕДСТВА						
Парични средства и парични еквиваленти	3,957,154	539,054	1,348,339	5,844,547	12,615,462	18,460,009
Финансиските средства по објективна вредност преку билансот на успех	9,053	283,950	-	293,003	-	293,003
Финансиски средства расположливи за продажба	1,196,523	-	-	1,196,523	10,436,354	11,632,877
Финансиските средства кои се чуваат до доспевање	132,274	-	-	132,274	-	132,274
Кредити на и побарувања од банки	4,561	147,575	2,557	154,693	-	154,693
Кредити на и побарувања од други комитенти	25,430,486	1,195,999	-	26,626,485	25,983,228	52,609,713
Останати побарувања	3,513	436	133	4,082	132,832	136,914
Вкупно средства	<u>30,733,564</u>	<u>2,167,014</u>	<u>1,351,029</u>	<u>34,251,607</u>	<u>49,167,876</u>	<u>83,419,483</u>
ОБВРСКИ						
Депозити на банки	11,786	257,078	24,316	293,180	-	293,180
Депозити на комитенти	24,271,400	1,869,879	1,309,669	27,450,948	38,455,609	65,906,557
Обврски по кредити	682,667	-	-	682,667	172,178	854,845
Субординиран долг	2,775,970	-	-	2,775,970	-	2,775,970
Останати обврски	342,107	3,575	59	345,741	965,986	1,311,727
Вкупна обврски	<u>28,083,930</u>	<u>2,130,532</u>	<u>1,334,044</u>	<u>31,548,506</u>	<u>39,593,773</u>	<u>71,142,279</u>
Нето валутнапозиција:	<u>2,649,634</u>	<u>36,482</u>	<u>16,985</u>	<u>2,703,101</u>	<u>9,574,103</u>	<u>12,277,204</u>

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2015 година

4. ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ (продолжение)

4.3 Пазарен ризик (продолжение)

4.3.2 Ризик од промена на каматна стапка

Банката е изложена на ефектите од движењата на нивото на каматните стапки на пазарот кои имаат влијание врз нејзината финансиска позиција и готовински текови. Со оглед на тоа што портфолиото за тргување на Банката е незначително и истото се однесува главно на државни хартии од вредност, изложеноста на каматниот ризик се оценува од аспект на портфолиото на банкарски активности. Ризикот од промена на каматните стапки во портфолиото на банкарските активности е тековниот или можниот ризик за добивката (нето приходи од камата) и/или капиталот што произлегува од негативните движења на каматните стапки што влијаат на позициите во портфолиото на банкарските активности. Превземањето на овој ризик е дел од банкарското работење и може да биде значителен извор на профитабилност и акционерска вредност. Сепак, прекумерен ризик од промена на каматните стапки може да претставува значајно загрозување за добивката и капиталната основа на Банката.

Банката има воспоставено рамка за управување со овој ризик со цел да се минимизираат ефектите од негативните промени во идните каматни стапки, и тоа преку воспоставување и следење на соодветни лимити и користење на техники за мерење на изложеноста од ризикот од промена на каматни стапки во портфолиото на банкарски активности.

Во табелата се прикажани каматноносните и некаматноносните средства и обврски со состојба на 31 декември 2015 и 2014 година.

	Во илјади денари		
	31 декември, 2015		
	<u>Каматноосни</u>	<u>Некаматноосни</u>	<u>Вкупно</u>
СРЕДСТВА			
Парични средства и парични еквиваленти	8,288,036	8,609,625	16,897,661
Финансиските средства по објективна вредност преку билансот на успех	-	329,981	329,981
Финансиски средства расположливи за продажба	10,384,598	104,042	10,488,640
Кредити на и побарувања од банки	122,012	50,190	172,202
Кредити на и побарувања од други комитенти	55,489,813	1,498,251	56,988,064
Останати побарувања	-	127,814	127,814
Вкупни средства	<u>74,284,459</u>	<u>10,719,903</u>	<u>85,004,362</u>
ОБВРСКИ			
Депозити на банки	730,711	1,238	731,949
Депозити на комитенти	66,824,836	278,902	67,103,738
Обврски по кредити	594,768	150,829	745,597
Останати обврски	-	1,942,151	1,942,151
Вкупни обврски	<u>68,150,315</u>	<u>2,373,120</u>	<u>70,523,435</u>
Нето каматна позиција:	<u>6,134,144</u>	<u>8,346,783</u>	<u>14,480,927</u>

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2015 година

4. ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ (продолжение)

4.3 Пазарен ризик (продолжение)

4.3.2 Ризик од промена на каматна стапка (продолжение)

	Во илјади денари 31 декември, 2014		
	<u>Каматносни</u>	<u>Некаматносни</u>	<u>Вкупно</u>
СРЕДСТВА			
Парични средства и парични еквиваленти	10,027,233	8,432,776	18,460,009
Финансиските средства по објективна вредност преку билансот на успех	7,399	285,604	293,003
Финансиски средства расположливи за продажба	11,519,699	113,178	11,632,877
Финансиските средства кои се чуваат до доспевање	131,914	360	132,274
Кредити на и побарувања од банки	145,434	9,259	154,693
Кредити на и побарувања од други комитенти	51,220,589	1,389,124	52,609,713
Останати побарувања	-	136,914	136,914
Вкупни средства	<u>73,052,268</u>	<u>10,367,215</u>	<u>83,419,483</u>
ОБВРСКИ			
Депозити на банки	293,126	54	293,180
Депозити на комитенти	65,609,244	297,313	65,906,557
Обврски по кредити	702,864	151,981	854,845
Субординиран долг	2,766,663	9,307	2,775,970
Останати обврски	-	1,311,727	1,311,727
Вкупни обврски	<u>69,371,897</u>	<u>1,770,382</u>	<u>71,142,279</u>
Нето каматна позиција:	<u>3,680,371</u>	<u>8,596,833</u>	<u>12,277,204</u>

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2015 година

4. ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ (продолжение)

4.4 Ликвидносен ризик

Ликвидносниот ризик претставува ризик од неможност на Банката да обезбеди доволно парични средства за измирување на своите краткорочни обврски во моментот на нивното достасување, односно ризик дека потребните ликвидни средства ќе се обезбедат со многу повисоки трошоци.

4.4.1 Процес на управување со ликвидносниот ризик

Процесот на управување со ликвидносниот ризик на Банката вклучува:

- Примена на оперативни стандарди поврзани со ликвидносниот ризик на Банката, вклучувајќи соодветни политики, процедури и средства за контролирање и лимитирање на ликвидносниот ризик.
- Одржување на залихи на ликвидни средства соодветно на профилот на готовински тек на Банката кои би можеле веднаш да се конвертираат во готовина без да предизвикаат неоправдани капитални загуби.
- Мерење, контрола и сценарија за тестирање на потребите од финансирање, како и пристапот до изворите на финансирање.
- Подготовка на планови на Банката за непредвидени настани за справување со нарушувањата на ликвидноста со кои се предвидува навремено финансирање на некои или сите активностите и тоа по разумна цена.
- Следење на лимитите и показателите на ликвидносен ризик имајќи ги предвид склоноста кон ризик на Банката и профилот, како и законските прописи за пропишаното минимално ниво на стапките на ликвидност.

Процесот на управување со ликвидноста и ликвидносниот ризик се спроведува преку утврдување на адекватно дневно управување со ликвидноста, преку изготвување на планови за ликвидност. Плановите ја одразуваат ликвидноста обезбедена со готовински приливи и ликвидноста потребна за финансирање на готовинските одливи.

При подготовка на планови и предвидувања на ликвидноста на дневна, неделна, месечна и долгорочна основа се земаат во предвид сите релевантни аспекти - поставените лимити, одржување на потребната валутна структура, усогласеност по рочност на средствата и изворите на средства и други регулативни правила.

Следењето на ликвидноста на Банката се врши од страна на Секторот за средства и ликвидност. Секторот за средства и ликвидност ги усогласува сите приливи и/или одливи во сите валути заедно со парични дознаки, чекови, банкарски трансфери и трансфери на сметки.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2015 година

4. ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ (продолжение)

4.4 Ликвидносен ризик (продолжение)

4.4.1 Процес на управување со ликвидносниот ризик (продолжение)

	Во илјади денари 31 декември, 2015						
	До 1 месец	1 - 3 месеци	3 - 12 месеци	1 - 2 години	2 to 5 години	над 5 години	Вкупно
СРЕДСТВА							
Парични средства и парични еквиваленти	16,897,661	-	-	-	-	-	16,897,661
Финансиските средства по објективна вредност преку билансот на успех	329,981	-	-	-	-	-	329,981
Финансиски средства расположливи за продажба	99,878	2,691,541	6,756,687	863,296	-	77,238	10,488,640
Кредити на и побарувања од банки	217	-	-	-	-	171,985	172,202
Кредити на и побарувања од други комитенти	5,422,373	4,298,153	16,880,352	5,260,683	11,054,520	14,071,983	56,988,064
Останати побарувања	127,814	-	-	-	-	-	127,814
Вкупни средства	<u>22,877,924</u>	<u>6,989,694</u>	<u>23,637,039</u>	<u>6,123,979</u>	<u>11,054,520</u>	<u>14,321,206</u>	<u>85,004,362</u>
ОБВРСКИ							
Депозити на банки	731,949	-	-	-	-	-	731,949
Депозити на комитенти	27,263,260	6,746,320	25,175,165	5,746,955	2,026,320	145,718	67,103,738
Обврски по кредити	64,793	-	132,892	186,589	178,387	182,936	745,597
Останати обврски	1,851,173	-	-	-	-	90,978	1,942,151
Вкупни обврски капитал	<u>29,911,175</u>	<u>6,746,320</u>	<u>25,308,057</u>	<u>5,933,544</u>	<u>2,204,707</u>	<u>419,632</u>	<u>70,523,435</u>
Нето ликвидна позиција	<u>(7,033,251)</u>	<u>243,374</u>	<u>(1,671,018)</u>	<u>190,435</u>	<u>8,849,813</u>	<u>13,901,574</u>	<u>14,480,927</u>

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2015 година
4. ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ (продолжение)
4.4 Ликвидносен ризик (продолжение)
4.4.1 Процес на управување со ликвидносниот ризик (продолжение)

	Во илјади денари 31 декември, 2014						
	До 1 месец	1 - 3 месеци	3 - 12 месеци	1 - 2 години	2 to 5 години	над 5 години	Вкупно
СРЕДСТВА							
Парични средства и парични еквиваленти	18,360,253	99,756	-	-	-	-	18,460,009
Финансиските средства по објективна вредност преку билансот на успех	285,518	-	7,485	-	-	-	293,003
Финансиски средства расположливи за продажба	-	1,889,404	6,546,976	3,119,409	-	77,088	11,632,877
Финансиските средства кои се чуваат до доспевање	132,274	-	-	-	-	-	132,274
Кредити на и побарувања од банки	419	-	-	-	-	154,274	154,693
Кредити на и побарувања од други комитенти	4,516,259	4,231,877	17,277,067	4,505,026	9,911,449	12,168,035	52,609,713
Останати побарувања	136,914	-	-	-	-	-	136,914
Вкупни средства	<u>23,431,637</u>	<u>6,221,037</u>	<u>23,831,528</u>	<u>7,624,435</u>	<u>9,911,449</u>	<u>12,399,397</u>	<u>83,419,483</u>
ОБВРСКИ							
Депозити на банки	293,180	-	-	-	-	-	293,180
Депозити на комитенти	25,132,715	6,904,195	23,173,449	8,185,829	2,222,690	287,679	65,906,557
Обврски по кредити	83,216	-	155,115	163,052	277,095	176,367	854,845
Субординиран долг	-	9,307	-	1,229,628	1,537,035	-	2,775,970
Останати обврски	1,220,749	-	-	-	-	90,978	1,311,727
Вкупни обврски	<u>26,729,860</u>	<u>6,913,502</u>	<u>23,328,564</u>	<u>9,578,509</u>	<u>4,036,820</u>	<u>555,024</u>	<u>71,142,279</u>
Нето ликвидна позиција	<u>(3,298,223)</u>	<u>(692,465)</u>	<u>502,964</u>	<u>(1,954,074)</u>	<u>5,874,629</u>	<u>11,844,373</u>	<u>12,277,204</u>

Активата и пасивата на Банката е класифицирана според датумот на доспевање, со состојба на 31 декември 2015 и 2014 година, со исклучок на кредитите и побарувања од други комитенти, каде што за кредитните производи кои немаат дефиниран датум на доспевање (кредитни картички, ОК кредити, итн.), распоредот по конкретните временски интервали се врши преку користење на историските податоци за износот на наплатата во однос на вкупните билансни побарувања по овие производи. Иако првичната анализа покажува неусогласеност помеѓу активата и пасивата за период до една година, значителен дел од депозитите на Банката до една година се стабилни и се сметаат за депозитно јадро во износ од 51,597,669 илјади денари (2014: 51,526,755 илјади денари) со што се овозможува рочната неусогласеност да се надмине.

4.4.2 Анализа на договорната доспеаност за недеривативни финансиски обврски (недисконтиран готовински тек)

Во табелата подолу се прикажани готовински текови плативи од страна на Банката според преостанатата договорна рочност на недеривативни финансиски обврски, на датумот на билансна состојба. Износите наведени во табелата се договорните недисконтирани готовински текови, при што Банката управува со својствениот ликвидносен ризик врз основа на очекуваните недисконтирани готовински приливи.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2015 година

4. ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ (продолжение)

4.4 Ликвидносен ризик (продолжение)

4.4.2 Анализа на договорната доспеаност за не-деривативни финансиски обврски (недисконтиран готовински текови) (продолжение)

	Во илјади денари 31 декември, 2015									
	По видување	До 1 месец	1 - 3 месеци	3 - 12 месеци	1 - 2 години	2- 3 години	3- 4 години	4- 5 години	Над 5 години	Вкупно
ОБВРСКИ										
Депозити на банки	34,033	697,923	-	-	-	-	-	-	-	731,956
Депозити на комитенти	23,341,434	4,123,154	6,852,493	25,540,002	5,898,222	1,447,721	314,460	365,715	156,513	68,039,714
Обврски по кредити (вклучувајќи го субординираниот долг)	4,453	65,053	8,447	141,515	193,638	72,437	86,526	36,275	273,914	882,258
Останати обврски	<u>1,872,092</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>1,872,092</u>
Вкупно обврски	<u>25,252,012</u>	<u>4,886,130</u>	<u>6,860,940</u>	<u>25,681,517</u>	<u>6,091,860</u>	<u>1,520,158</u>	<u>400,986</u>	<u>401,990</u>	<u>430,427</u>	<u>71,526,020</u>

	Во илјади денари 31 декември, 2014									
	По видување	До 1 месец	1 - 3 месеци	3 - 12 месеци	1 - 2 години	2- 3 години	3- 4 години	4- 5 години	Над 5 години	Вкупно
ОБВРСКИ										
Депозити на банки	40,324	252,864	-	-	-	-	-	-	-	293,188
Депозити на комитенти	20,713,218	4,516,191	7,064,435	23,705,679	8,497,618	1,655,806	390,116	298,916	322,003	67,163,982
Обврски по кредити (вклучувајќи го субординираниот долг)	6,421	83,792	27,094	212,711	1,467,915	123,548	1,688,647	126,839	267,713	4,004,680
Останати обврски	<u>1,263,433</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>1,263,433</u>
Вкупно обврски	<u>22,023,396</u>	<u>4,852,847</u>	<u>7,091,529</u>	<u>23,918,390</u>	<u>9,965,533</u>	<u>1,779,354</u>	<u>2,078,763</u>	<u>425,755</u>	<u>589,716</u>	<u>72,725,283</u>

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2015 година

4. ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ (продолжение)

4.4 Ликвидносен ризик (продолжение)

4.4.3 Анализа на договорната доспеаност за вонбилансни ставки (недисконтиран готовински тек)

	По видување	До 1 месец	1 - 3 месеци	3 - 12 месеци	1 - 2 години	2- 3 години	3- 4 години	4- 5 години	Во илјади денари 31 декември, 2015	
									Над 5 години	Вкупно
Превземени кредитни обврски	-	-	-	1,617,657	542,052	-	-	-	6,053,015	8,212,724
Финансиски гаранции и акредитиви	-	189,646	307,471	1,407,475	751,791	31,448	567,093	51,485	185,956	3,492,365
Вкупно	-	189,646	307,471	3,025,132	1,293,843	31,448	567,093	51,485	6,238,971	11,705,089

	По видување	До 1 месец	1 - 3 месеци	3 - 12 месеци	1 - 2 години	2- 3 години	3- 4 години	4- 5 години	Во илјади денари 31 декември, 2014	
									Над 5 години	Вкупно
Превземени кредитни обврски	-	-	-	1,522,502	353,428	-	-	-	5,753,667	7,629,597
Финансиски гаранции и акредитиви	-	327,620	534,127	944,393	520,247	660,176	5,315	565,278	150,196	3,707,352
Вкупно	-	327,620	534,127	2,466,895	873,675	660,176	5,315	565,278	5,903,863	11,336,949

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2015 година
4. ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ (продолжение)
4.5 Објективна вредност на финансиските средства и обврски

	Сметководствена вредност		Во илјади денари	
			Објективна вредност	
	31 декември 2015	31 декември 2014	31 декември 2015	31 декември 2014
Финансиски средства				
Пари и парични еквиваленти	16,897,661	18,460,009	16,897,661	18,460,009
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех	329,981	293,003	329,981	293,003
Финансиски инструменти расположиви за продажба	10,488,640	11,632,877	10,488,640	11,632,877
Финансиски инструменти кои се чуваат до доспевање	-	132,274	-	132,274
Кредити на и побарувања од банки	172,202	154,693	172,202	154,693
Кредити на и побарувања од други комитенти	56,988,064	52,609,713	56,988,064	52,609,713
Останати побарувања (намалени за преземени средства по основ на ненаплатени побарувања)	127,814	136,914	127,814	136,914
	<u>85,004,362</u>	<u>83,419,483</u>	<u>85,004,362</u>	<u>83,419,483</u>
Финансиски обврски				
Депозити на банки	731,949	293,180	731,949	293,180
Депозити на комитенти	67,103,738	65,906,557	67,103,738	65,906,557
Обврски по кредити	745,597	854,845	745,597	854,845
Субординиран долг	-	2,775,970	-	2,775,970
Останати обврски	1,942,151	1,311,727	1,942,151	1,311,727
	<u>70,523,435</u>	<u>71,142,279</u>	<u>70,523,435</u>	<u>71,142,279</u>

Парични средства и парични еквиваленти

Сметководствената вредност на парите и паричните еквиваленти е еднаква на нивната објективна вредност бидејќи тие вклучуваат пари и ностро сметки и претставуваат неограничени депозити по видување и пласмани во НБРМ, со краток рок на доспевање. Објективната вредност на благајничките и другите квалификувани записи се базира е врз дисконтираните парични текови.

Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех

Објективната вредност се утврдува врз основа на пазарните цени кои се еднакви со нивната сметководствена вредност.

Финансиски средства расположиви за продажба

Нивната објективна вредност се мери врз основа на котираните цени или износи добиени со примена на модели на парични текови. Соодветно на тоа, нивната објективна вредност е еднаква на нивната сметководствена вредност.

Финансиски средства кои се чуваат до доспевање

Имајќи ја во вид природата на овие инструменти (фиксно доспевање и фиксни и определени плаќања), како и постојните информации на пазарот, ставот на менаџментот е дека објективна вредност на таквите инструменти е приближно еднаква на нивната сметководствена вредност.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2015 година

5. ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ (продолжение)

4.5 Објективна вредност на финансиските средства и обврски (продолжение)

Кредити на и побарувања од банки

Најголемиот дел од орочените депозити се депозити преку ноќ. Објективната вредност на депозитите-преку-ноќ како и пласманите по видување е еднаква на нивната сметководствена вредност. Помалиот дел на орочени депозити се фиксни каматносни депозити чија проценета објективна вредност е утврдена врз база на дисконтиран паричен тек со користење на каматни стапки за слични пласмани.

Кредити на и побарувања од други комитенти

Кредитите се намалени за резервации за исправка на вредноста. Поголемиот дел од кредитите одобрени на комитенти се со варијабилна каматна стапка (над 95%). Преостанатиот дел од кредитите со фиксна каматна стапка се т.н. “teaser loans” (*кредити со прилагодлива стапка*) чија што објективната вредност се проценува врз основа на дисконтираниот паричен тек.

Останати побарувања, намалени за средствата преземени за наплата на нефункционални побарувања

Останатите побарувања изнесуваат приближно колку и нивната објективна вредност бидејќи тие доспеваат во краток рок.

Депозити на банки

Објективната вредност на депозитите по видување, како и на орочените депозити на банки и други финансиски институции е еднаква на нивната сметководствена вредност.

Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех

Објективната вредност се утврдува со користење на пазарните цени.

Депозити на други комитенти

Објективната вредност на депозитите по видување, како и на депозитите со варијабилна каматна стапка е еднаква на нивната сметководствена вредност. Проценетата објективна вредност на депозитите со фиксна каматна стапка се базира врз дисконтираните готовински текови користејќи каматната стапка на слични депозити со сличен рок на доспевање.

Обврски по кредити (вклучувајќи го субординираниот долг)

Поголемиот дел од оваа позиција го претставува субординираниот долг. Овој кредит е со варијабилна каматна стапка. Останатиот дел се кредити од специфични извори за кои не може со сигурност да се утврди пазарна каматна стапка бидејќи не постојат такви слични инструменти на пазарот.

Останати обврски

Останатите обврски приближно одговараат на нивната објективна вредност бидејќи тие доспеваат набрзо.

Хиерархија на објективната вредност

Банката ги класифицира финансиските средства и обврски по објективна вредност, користејќи хиерархија на објективна вредност која го прикажува значењето на влезните вредности кои се користат за одредување на нивната објективна вредност. Хиерархијата на објективна вредност се состои од следните нивоа:

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2015 година
4. ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ (продолжение)
4.5. Објективна вредност на финансиските средства и обврски (продолжение)

Хиерархија на објективната вредност (продолжение)

а) Ниво 1 – Објективната вредност се одредува директно врз основа на котирани пазарни цени на финансиските инструменти на активните пазари;

б) Ниво 2 - Објективната вредност се одредува со употреба на техники кои вклучуваат влезни вредности од активните пазари, кои може да бидат директни, т.е цени, или индиректни т.е произлегуваат од цените

в) Ниво 3 - Објективната вредност се одредува со употреба на техники кои вклучуваат влезни вредности кои што не може директно или индиректно да се следат на активните пазари, или не се видливи.

Во периодот нема премини помеѓу Ниво 1 и Ниво 2.

Во следната табела е прикажана анализа на финансиските инструменти кои се мерат по првичното признавање по објективна вредност, групирани од Ниво 1 до 3 врз основа на степенот до кој објективната вредност е забележителна.

	Објективна вредност	Ниво 1	Во илјади денари 31 декември, 2015	
			Ниво 2	Ниво 3
Финансиски средства				
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех	329,981	327,603	2,378	-
Финансиски средства расположиви за продажба	77,238	-	52,831	24,407
Вкупно	407,219	327,603	55,209	24,407

	Објективна вредност	Ниво 1	Во илјади денари 31 декември, 2014	
			Ниво 2	Ниво 3
Финансиски средства				
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех	293,003	285,518	7,485	-
Финансиски средства расположиви за продажба	77,088	-	52,681	24,407
Вкупно	370,091	285,518	60,166	24,407

Финансиските инструменти вклучени во ниво 3 со состојба на 31 декември 2015 година, вклучуваат некотираните приватни сопственички хартии од вредност расположиви за продажба чишто цени се одредени врз основа цените на последните тргувања, врз основа на што не е практично да се објави опсегот на клучните инпути кои не може да се набљудуваат.

Усогласувањето на објективната вредност во ниво 3 не е презентирана бидејќи нема промени во движењето во текот на 2015 година.

4. ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ (продолжение)

4.6. Управување со капитал

Целите на Банката при управување со капиталот, кој е поширок концепт од акционерскиот капитал прикажан во билансот на состојба, се:

- обезбедување на усогласност со барања за капитал поставени од страна на регулаторот;
- одржување на способноста на Банката да продолжи да функционира како успешна компанија и да продолжи да обезбедува позитивни финансиски резултати за акционерите и поволности за другите инволвирани субјекти; и
- одржување на цврста капитална основа за поддршка на развојот на својата деловна активност.

Адекватноста на капиталот и регулаторниот капитал редовно се следат од менаџментот на Банката, при што се применуваат техники пропишани од државното регулаторно тело, Народна Банка на Република Македонија (НБРМ). Потребните информации се доставуваат до регулаторното тело на квартална основа.

Регулаторното тело налага должност на секоја банка да ја одржува стапка на адекватност на капиталот над 8%.

Регулаторниот капитал на Банката е поделен на две групи:

- Основен капитал (Тиер 1): акционерски капитал, задржана добивка и резерви создадени од резервираните средства од задржаната добивка. Непокриената загуба на Банката од претходните години, тековните загуби, сопствени акции, нематеријални средства, нето негативни ревалоризациони резерви, разликата помеѓу висината на потребната и направената исправка на вредноста / посебна резерва, износот на нераспределената оштетување и посебна резерва како резултат на сметководствено временско доцнење се одбиваат при пристигнување на капитал на Ниво 1 (Тиер 1); и
- Дополнителен капитал (Тиер 2): капитал на квалификуван субординиран кредит, кумулативни приоритетни акции и премии од продадени кумулативни приоритетни акции, ревалоризациони

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2015 година

резерви, хибридни капитални инструменти.

Инвестициите во финансиски институции се одбиваат од капиталот на Тиер 1 и Тиер 2 при одредувањето на регулаторниот капитал.

Банката ја пресметува адекватноста на капиталот врз основа на Одлука на Народната банка на Република Македонија за методологијата за утврдување на адекватноста на капиталот, кој што налага пресметка на потребниот капитал на банките за покривање на кредитниот ризик, оперативниот ризик, пазарниот ризик и валутниот ризик.

Пресметување на потребниот капитал за покривање на кредитниот ризик се темели на т.н. стандардизиран пристап согласно Базел II, врз основа на кој, потребниот капитал за покривање на кредитниот ризик кој произлегува од билансот на состојба и од вонбилансните побарувања на банките се утврдува врз основа на кредитниот рејтинг на должникот, или побарувањето. Капиталот за покривање на оперативниот ризик исто така се пресметува по стандардизиран пристап. Потребниот капитал за валутен ризик се пресметува врз основа на агрегатната отворена девизна позиција, нето износот, земајќи го во предвид оштетувањето. Исто како и претходно, Банката не е обврзана да утврдува и одржува капитал за покривање на пазарните ризици.

Во табелата подолу претставен е сумарен преглед на пропишаниот капитал и стапката на адекватност на капиталот на Банката за годината што завршува на 31 декември, 2015 и 2014 година, кој се однесува на барањето на регулаторно тело. Во текот на овие две години, Банката се придржува до сите пропишани регулаторните барања за капитал.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2015 година

4. ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ (продолжение)

4.6. Управување со капитал (продолжение)

	Во илјади денари 31 декември, 2015
Основен капитал	
Обични акции	3,511,242
Законски резерви и задржана добивка	6,755,942
Одбитоци од основен капитал	(23,983)
Вкупно квалификуван основен капитал	<u>10,243,201</u>
Дополнителен капитал	
Кумулативни приоритетни акции	90,978
Ревалоризациски резерви	1,296
Субординиран долг	-
Вкупно квалификуван дополнителен капитал	<u>92,274</u>
Вкупно регулаторен капитал	<u>10,335,475</u>
Актива пондерирана според кредитниот ризик	
Билансна актива	46,071,837
Вонбилансна актива	5,257,105
Вкупна актива пондерирана според кредитниот ризик	<u>51,328,942</u>
Актива пондерирана според валутниот ризик	<u>2,481,264</u>
Актива пондерирана според оперативниот ризик	<u>6,959,207</u>
Актива пондерирана според ризикот	<u>60,769,413</u>
Стапка на адекватност на капиталот	<u>17.01%</u>
	Во илјади денари 31 декември, 2014
Основен капитал	
Обични акции	3,511,242
Законски резерви и задржана добивка	4,596,589
Одбитоци од основен капитал	(23,983)
Вкупно квалификуван основен капитал	<u>8,083,848</u>
Дополнителен капитал	
Кумулативни приоритетни акции	90,978
Ревалоризациски резерви	1,416
Субординиран долг	1,168,147
Вкупно квалификуван дополнителен капитал	<u>1,260,541</u>
Вкупно регулаторен капитал	<u>9,344,389</u>
Актива пондерирана според кредитниот ризик	
Билансна актива	43,323,336
Вонбилансна актива	5,155,267
Вкупна актива пондерирана според кредитниот ризик	<u>48,478,603</u>
Актива пондерирана според валутниот ризик	<u>1,972,632</u>
Актива пондерирана според оперативниот ризик	<u>6,677,908</u>
Актива пондерирана според ризикот	<u>57,129,143</u>
Стапка на адекватност на капиталот	<u>16.36%</u>

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2015 година

4. ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ (продолжение)

4.7. Анализа на сензитивност

4.7.1. Анализа на сензитивност (странски валути)

Управувањето со валутниот ризик, кое се врши преку следење на средствата и обврските во странска валута се надополнува со вршење анализа на сензитивноста на девизните средства и обврски на Банката. Поради тоа, се користи соодветно сценарио (промена на девизните курсеви за +10%, односно -10% во однос на денарот).

31 декември, 2015	Во илјади денари		
	Вкупно	Промена на девизен курс	
		10%	-10%
СРЕДСТВА			
Парични средства и парични еквиваленти	16,897,661	631,133	(631,133)
Финансиски инструменти по објективна вредност преку билансот на успех	329,981	32,998	(32,998)
Финансиски инструменти расположиви за продажба	10,488,640	86,435	(86,435)
Кредити на и побарувања од банки	172,202	17,220	(17,220)
Кредити на комитенти	56,988,064	2,564,994	(2,564,994)
Останати побарувања	127,814	369	(369)
Вкупно средства	85,004,362	3,333,149	(3,333,149)
ОБВРСКИ			
Депозити на банки	731,949	73,195	(73,195)
Депозити на комитенти	67,103,738	2,784,687	(2,784,687)
Обврски по кредити	745,597	57,936	(57,936)
Останати обврски	1,942,151	76,120	(76,120)
Вкупно обврски	70,523,435	2,991,938	(2,991,938)
Нето девизна позиција:	14,480,927	341,211	(341,211)

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2015 година

4. ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ (продолжение)

4.7. Анализа на сензитивност (продолжение)

4.7.1. Анализа на сензитивност (странски валути) (продолжение)

31 декември, 2014	Во илјади денари		
	Промена на девизен курс Вкупно	+10%	-10%
СРЕДСТВА			
Парични средства и парични еквиваленти	18,460,009	584,455	(584,455)
Финансиски инструменти по објективна вредност преку билансот на успех	293,003	29,300	(29,300)
Финансиски инструменти расположиви за продажба	11,632,877	119,652	(119,652)
Финансиски инструменти кои се чуваат до доспевање	132,274	13,227	(13,227)
Кредити на и побарувања од банки	154,693	15,469	(15,469)
Кредити на комитенти	52,609,713	2,662,649	(2,662,649)
Останати побарувања	136,914	408	(408)
Вкупно средства	83,419,483	3,425,160	(3,425,160)
ОБВРСКИ			
Депозити на банки	293,180	29,318	(29,318)
Депозити на комитенти	65,906,557	2,745,095	(2,745,095)
Обврски по кредити (вклучувајќи го субординираниот долг)	3,630,815	345,864	(345,864)
Останати обврски	1,311,727	34,574	(34,574)
Вкупно обврски	71,142,279	3,154,851	(3,154,851)
Нето девизна позиција:	12,277,204	270,309	(270,309)

На 31 Декември, 2015, ако денарот ослабнал за 10% во однос на Еврото (и сите други валути), а сите други променливи компоненти останале непроменети, добивката за годината и нето капиталот би биле за 341,211 илјади денари повисоки (2014: 270,309 илјади денари). Обратно на тоа, доколку денарот зајакнал за 10% во однос на Еврото (и сите други валути), а сите други променливи компоненти останале непроменети, добивката за годината и нето капиталот би биле за 341,211 илјади денари пониски (2014: 270,309 илјади денари).

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2015 година

4. ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ (продолжение)

4.7. Анализа на сензитивност (продолжение)

4.7.2 Анализа на сензитивност (каматни стапки)

	Во илјади денари 31 декември, 2015		
	Вкупно	Промена на каматна стапка + 200 б.п.	Промена на каматна стапка - 200 б.п.
СРЕДСТВА			
Парични средства и парични еквиваленти	16,897,661	165,761	(165,761)
Финансиски инструменти по објективна вредност преку билансот на успех	329,981	-	-
Финансиски инструменти расположиви за продажба	10,488,640	207,692	(207,692)
Кредити на и побарувања од банки	172,202	2,440	(2,440)
Кредити на комитенти	56,988,064	1,109,796	(1,109,796)
Останати побарувања	127,814	-	-
Вкупно средства	85,004,362	1,485,689	(1,485,689)
ОБВРСКИ			
Депозити на банки	731,949	14,614	(14,614)
Депозити на комитенти	67,103,738	1,336,497	(1,336,497)
Обврски по кредити	745,597	11,895	(11,895)
Останати обврски	1,942,151	-	-
Вкупно обврски	70,523,435	1,363,006	(1,363,006)
Нето каматна позиција:	14,480,927	122,683	(122,683)

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2015 година

4. ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ (продолжение)

4.7. Анализа на сензитивност (продолжение)

4.7.2 Анализа на сензитивност (каматни стапки)

	Во илјади денари 31 декември, 2014		
	Вкупно	Промена на каматна стапка + 200 б.п.	Промена на каматна стапка - 200 б.п.
СРЕДСТВА			
Парични средства и парични еквиваленти	18,460,009	200,545	(200,545)
Финансиски инструменти по објективна вредност преку билансот на успех	293,003	148	(148)
Финансиски инструменти расположиви за продажба	11,632,877	230,394	(230,394)
Финансиски инструменти кои се чуваат до доспевање	132,274	2,638	(2,638)
Кредити на и побарувања од банки	154,693	2,909	(2,909)
Кредити на комитенти	52,609,713	1,024,412	(1,024,412)
Останати побарувања	136,914	-	-
Вкупно средства	83,419,483	1,461,046	(1,461,046)
ОБВРСКИ			
Депозити на банки	293,180	5,863	(5,863)
Депозити на комитенти	65,906,557	1,312,185	(1,312,185)
Обврски по кредити (вклучувајќи го субординираниот долг)	3,630,815	69,391	(69,391)
Останати обврски	1,311,727	-	-
Вкупно обврски	71,142,279	1,387,439	(1,387,439)
Нето каматна позиција:	12,277,204	73,607	(73,607)

Како дел од управувањето со каматниот ризик, Банката врши анализа на сензитивноста на ставките во билансот на состојба. Анализата на сензитивноста се врши имајќи ги во предвид каматносоносните средства и обврски. При тоа, се тестира што би се случило, при намалување/зголемување на каматните стапки за 200 базични поени.

Доколку каматните стапки се зголемеле за 200 б.п., а останатите променливи компоненти останат непроменети, а земајќи ја во предвид состојбата на средствата и обврските на 31 декември, 2015 година, добивката за годината би била за 122,683 илјади денари (2014: 73,607 илјади денари) повисока. Спротивно на тоа, доколку каматните стапки би се намалиле за 200 б.п., а останатите променливи компоненти останат непроменети, добивката за годината би била за 122,683 илјади денари (2014: 73,607 илјади денари) пониска. Таквиот ефект се должи на повисоката сензитивност на активата споредено со сензитивноста на пасивата при промена на каматните стапки.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2015 година
5. ИЗВЕСТУВАЊЕ СПОРЕД СЕГМЕНТ

Банката управува со своите деловни активности преку следните оперативни сегменти:

Работа со население

Работата со население ги вклучува сите индивидуални корисници на кои Банката, преку својата широка мрежа на филијали, им нуди различни типови на кредити, депозити како и широк асортиман на традиционални услуги и производи.

Корпоративно банкарство

Корпоративното банкарство вклучува кредитирање на големи, средни и мали компании. Банката им нуди на корпоративните клиенти широк асортиман на производи и услуги, депозитни сметки, кредити, девизни активности и тргување.

Инвестициско банкарство

Инвестициското банкарство опфаќа чување и администрирање на финансиски инструменти за клиенти, вклучително и старателство и услуги поврзани со управување со сопственото портфолио, портфолиото за инвестирање во обврзници (расположиви за продажба и чувани до достасаност).

Друго

Овој сегмент ги вклучува сите други незначителни активности.

Неалоцирано

Овој сегмент ги вклучува настанатите приходи од одредени активности кои не може лесно да се одредат во ниту еден од горенаведените линии на работење, како што се провизии, доход остварен од осигурување или доход од вонредни или нередовни ставки.

5.1 Оперативни сегменти

	Во илјади денари 31 декември, 2015					
	Работа со население	Корпоративно банкарство	Инвестициско банкарство	Останато	Неалоцирано	Вкупно
Нето приходи од камата	1,731,430	1,480,686	(377)	(430)	-	3,211,309
Нето приходи од провизии и надомести	445,897	480,763	353	-	-	927,013
Нето приходи од тргување	-	-	-	13,307	-	13,307
Останати приходи од работењето	101,969	59,739	4,696	-	23,622	190,026
Вкупно приходи	2,279,296	2,021,188	4,672	12,877	23,622	4,341,655
Добивка пред оданочување	1,666,087	751,833	4,661	17,760	28,487	2,468,828
Данок на добивка	-	-	-	-	(225,239)	(225,239)
Добивка за годината						2,243,589
Вкупно средства	36,069,441	39,406,724	10,818,621	379	121,704	86,416,869
Вкупно обврски	34,852,814	35,919,477	-	-	-	70,772,291
Оштетување на финансиски средства, на нето основа	316,464	(235,980)	(11)	5,025	-	85,498
Оштетување на нефинансиски средства	(9,382)	(63,874)	-	-	17,819	(55,437)
Амортизација	(47,313)	(60,069)	-	(142)	(2,649)	(110,173)
Купување имот и опрема	(64,001)	(30,568)	-	-	(955)	(95,524)
Останати расходи	(872,978)	(909,432)	-	-	(10,305)	(1,792,715)

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2015 година
5. ИЗВЕСТУВАЊЕ СПОРЕД СЕГМЕНТ (продолжение)
5.1 Сегменти на работење (продолжение)

	Во илјади денари 31 декември, 2014					
	Работа со населени е	Корпора- тивно банкар- ство	Инвести- циско банкар- ство	Останато	Неалоци- рано	Вкупно
Нето приходи од камата	341,727	1,986,825	614,998	(140)	-	2,943,410
Нето приходи од провизии и надомести	410,460	531,758	1,225	11,671	-	955,114
Нето приходи од тргување	-	-	41,874	-	-	41,874
Останати приходи од работењето	100,259	61,315	5,361	-	(14,426)	152,509
Вкупно приходи	852,446	2,579,898	663,458	11,531	(14,426)	4,092,907
Добивка/(загуба) пред оданочување	210,680	1,205,145	659,857	14,084	(28,043)	2,061,723
Данок на добивка	-	-	-	-	(177,841)	(177,841)
Добивка за годината						1,883,882
Вкупно средства	33,298,027	39,439,457	12,058,153	379	115,624	84,911,640
Вкупно обврски	49,619,652	21,892,385	-	-	-	71,512,037
Оштетување на финансиски средства, на нето основа	286,571	(246,139)	(3,601)	2,695	-	39,526
Оштетување на нефинансиски средства	(45,357)	(42,883)	-	-	(434)	(88,674)
Амортизација	(48,574)	(61,669)	-	(142)	(2,878)	(113,263)
Купување на имот и опрема	(39,354)	(49,191)	-	-	(894)	(89,439)
Останати расходи	(834,406)	(1,024,062)	-	-	(10,305)	(1,868,773)

5.2 Географски подрачја

	Во илјади денари 31 декември, 2015					
	Реп. Македо- нија	Земји- членки на ЕУ	Европа - останато	Земји членки на ОЕЦД (без европски земји-членки на ОЕЦД)	Останато и неалоци- рано	Вкупно
Вкупно приходи	4,091,006	108,407	53,190	65,430	23,622	4,341,655
Вкупно средства	83,133,955	1,567,616	769,148	946,150	-	86,416,869
	Во илјади денари 31 декември, 2014					
	Реп. Македо- нија	Земји- членки на ЕУ	Европа - останато	Земји членки на ОЕЦД (без европски земји-членки на ОЕЦД)	Останато и неалоци- рано	Вкупно
Вкупно приходи	3,902,159	138,972	37,192	29,010	(14,426)	4,092,907
Вкупно средства	82,076,327	1,920,467	513,949	400,897	-	84,911,640

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2015 година

6. ПРИХОДИ И РАСХОДИ ОД КАМАТА

Структурата на приходите и расходите од камата според категорија на финансиски инструменти е следната:

	Во илјади денари	
	Година што завршува на 31 декември	
	2015	2014
Приходи од камата:		
Парични средства и парични еквиваленти	179,408	232,295
Кредити на и побарувања од банки	18,499	21,525
Кредити на коминтенти	3,857,991	3,830,199
Вложувања во хартии од вредност	279,343	388,843
Останати побарувања	6,688	12,730
	<u>4,341,929</u>	<u>4,485,592</u>
Расходи за камата:		
Депозити на банкиифинансиски институции	2,691	-
Депозити на други коминтенти	1,062,767	1,451,860
Обврски по кредити	8,968	9,960
Субординиран долг	52,552	75,014
Останати обврски	3,642	5,348
	<u>1,130,620</u>	<u>1,542,182</u>
Нето приходи од камата	<u>3,211,309</u>	<u>2,943,410</u>

Анализа на приходите и расходите од камата според сектор е следна:

	Година што завршува на		Во илјади денари	
	31 декември, 2015		Година што завршува на	
	Приходи	Расходи	Приходи	Расходи
Нефинансиски друштва	1,124,959	120,208	1,077,807	206,373
Држава	279,512	2,454	389,034	3,966
Непрофитни институции	200	5,198	290	10,888
Банки	18,550	9,572	22,055	8,198
Останати финансиски друштва (небанкарски)	183,660	28,846	241,693	29,556
Население	2,735,042	898,801	2,754,713	1,192,245
Нерезиденти	6	65,541	-	90,956
	<u>4,341,929</u>	<u>1,130,620</u>	<u>4,485,592</u>	<u>1,542,182</u>
Нето приходи од камата	<u>3,211,309</u>		<u>2,943,410</u>	

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2015 година
7. ПРИХОДИ И РАСХОДИ ОД ПРОВИЗИИ И НАДОМЕСТИ

Приходите и расходите од провизии и надомести се анализираат според финансиската активност и тоа:

	Година која завршила на 31 декември 2015		Во илјади денари Година која завршила на 31 декември 2014	
	Приходи	Расходи	Приходи	Расходи
Кредитирање	116,217	-	103,811	-
Платен промет во земјата	314,702	71,690	354,367	64,900
Платен промет во странство	91,312	18,918	87,814	15,670
Акредитиви и гаранции	64,186	-	68,069	-
Брокерско работење	1,296	118	1,556	-
Управување со средства	386	-	431	-
Комисиски и доверителски активности	-	-	-	-
Картично работење	320,811	8,010	290,567	8,244
Потрошувачки кредити	46,892	3	59,141	4
Станбени кредити	-	75	-	150
Работа со депозити	1,175	-	1,233	-
Издавање на сефови	6,825	-	7,886	-
Наплата на сметка за трети лица	9,945	-	10,727	-
Останато	59,941	7,861	67,472	8,992
	<u>1,033,688</u>	<u>106,675</u>	<u>1,053,074</u>	<u>97,960</u>
Нето приходи од провизии и надомести	<u>927,013</u>		<u>955,114</u>	

Секторска анализа на приходите и расходите од провизии и надомести:

	Година која завршила на 31 декември 2015		Во илјади денари Година која завршила на 31 декември 2014	
	Приходи	Расходи	Приходи	Расходи
Нефинансиски друштва	534,450	5,646	582,541	5,576
Држава	4,098	-	3,291	-
Непрофитни институции	126	-	155	-
Банки	16,304	68,529	19,278	57,975
Останати финансиски друштва (небанкарски)	-	24,412	-	26,011
Население	454,299	8,088	421,317	8,398
Нерезиденти	24,411	-	26,492	-
	<u>1,033,688</u>	<u>106,675</u>	<u>1,053,074</u>	<u>97,960</u>
Нето приходи од провизии и надомести	<u>927,013</u>		<u>955,114</u>	

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2015 година
8. НЕТО-ПРИХОДИ ОД ТРГУВАЊЕ

	Во илјади денари	
	Година која завршува на 31 декември	
	2015	2014
<i>Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех:</i>		
Загуба од промените на објективната вредност на должничките хартии од вредност, на нето-основа	(2,649)	(2,795)
Добивка од промените на објективната вредност на сопственичките хартии од вредност, на нето-основа	11,531	39,969
Приходи од дивиденда од ХОВ за тргување – сопственички акции	1,670	1,462
ХОВ за тргување – државни обврзници	2,755	3,238
	<u>13,307</u>	<u>41,874</u>

9. НЕТО ПРИХОДИ ОД КУРСНИ РАЗЛИКИ

	Во илјади денари	
	Година која завршува на 31 декември	
	2015	2014
Реализирани приходи од курсните разлики, на нето основа	94,749	105,670
Нереализирани расходи од курсните разлики, на нето основа	(23,079)	(25,760)
	<u>71,670</u>	<u>79,910</u>

10. ОСТАНАТИ ПРИХОДИ ОД ДЕЈНОСТА

	Во илјади денари	
	Година која завршува на 31 декември	
	2015	2014
Предремено повлекување на депозити и работа со нерезиденти	39,614	30,307
Наплата на побарувања со добиени судски спорови	18,018	13,738
Добивка од продажба на недвижности и опрема	34,364	8,719
Дивиденда од средства расположливи за продажба	4,500	4,974
Приходи од кирии	4,079	2,005
Приходи од посредување со осигурување на имот	1,925	2,694
Приходи од наплата на штета од осигурителни компании	695	679
Останато	15,161	9,483
	<u>118,356</u>	<u>72,599</u>

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2015 година
11. НЕТО ЗАГУБА ПОРАДИ ОШТЕТУВАЊЕ

	Во илјади денари Година која завршува на 31 декември	
	2015	2014
Анулирање на загуби поради оштетување, на нето основа	85,498	39,526
Загуби поради оштетување на нефинансиски средства	(55,437)	(88,674)
	<u>30,061</u>	<u>(49,148)</u>

Загуби поради оштетување на финансиските средства, на нето основа

	31.12.2015			Во илјади денари 31.12.2014		
	Трошок	Ослобо дување	Нето	Трошок	Ослободу вање	Нето
Кредити на и побарувања од банки (Белешка 20)	2,197	(844)	1,353	22,199	(26,394)	(4,195)
Кредити на комитенти (Белешка 21)	926,689	(1,008,109)	(81,420)	997,701	(1,037,200)	(39,499)
Останати побарувања (Белешка 22)	8,504	(12,859)	(4,355)	20,028	(18,797)	1,231
Финансиски средства расположиви за продажба (Белешка 18)	11	-	11	3,601	-	3,601
Вонбилансни ставки (Белешка 31)	7,824	(8,911)	(1,087)	19,192	(19,856)	(664)
	<u>945,225</u>	<u>(1,030,723)</u>	<u>(85,498)</u>	<u>1,062,721</u>	<u>(1,102,247)</u>	<u>(39,526)</u>

Пресметаните приходи од камати на оштетените финансиски средства со состојба на 31 декември 2015 година изнесуваат нула (2014: нула денари).

Загуби поради оштетување на нефинансиските средства

	Во илјади денари Година која завршува на 31 декември	
	2015	2014
Недвижности дадени под закуп (Белешка 23)	4,839	5,220
Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања (Белешка 22а)	50,598	83,454
	<u>55,437</u>	<u>88,674</u>

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2015 година
12. ТРОШОЦИ ЗА ВРАБОТЕНИТЕ

	Во илјади денари Година која завршува на 31 декември	
	<u>2015</u>	<u>2014</u>
Плати	461,677	456,719
Задолжителни придонеси за социјално и здравствено осигурување	215,933	212,625
Останати трошоци за вработените	119,451	89,113
Користи при пензионирање, на нето основа	490	832
	<u>797,551</u>	<u>759,289</u>
Просечен број на вработени за периодот	1,038	1,042
Број на постојано вработени на крај на годината	1,050	1,046

13. АМОРТИЗАЦИЈА

	Во илјади денари Година која завршува на 31 декември	
	<u>2015</u>	<u>2014</u>
Амортизација на недвижности и опрема	71,879	72,992
Амортизација на нематеријални средства	35,516	37,302
Амортизација на недвижности дадени под закуп	2,778	2,969
	<u>110,173</u>	<u>113,263</u>

14. ОСТАНАТИ РАСХОДИ ОД ДЕЈНОСТА

	Во илјади денари Година која завршува на 31 декември	
	<u>2015</u>	<u>2014</u>
Материјали и услуги	518,318	576,042
Премија за осигурување на депозитите	261,611	294,348
Административни и трошоци за маркетинг	106,258	124,910
Трошоци за кирии	58,339	60,983
Премии за осигурување на имотот и на вработените	12,172	14,385
Трошоци за судски спорови	6,486	9,092
Трошоци за службени патувања	6,927	7,180
Останати даноци и придонеси	2,402	4,612
Останати трошоци	22,651	17,932
	<u>995,164</u>	<u>1,109,484</u>

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2015 година

15. РАСХОДИ ЗА ДАНОК НА ДОБИВКА

Главните компоненти на данокот на добивка во извештајот за сеопфатен приход се следните:

	Во илјади денари	
	Година која завршува на 31	
	2015	декември
	2014	2014
Расход за тековен данок на добивка	<u>225,239</u>	<u>177,841</u>
	<u>225,239</u>	<u>177,841</u>

Вкупниот трошок за годината може да се усогласи со сметководствената добивка на следниот начин:

	Во илјади денари	
	Година која завршува на 31	
	2015	декември
	2014	2014
Добивка пред оданочување	<u>2,468,828</u>	<u>2,061,723</u>
Данок на добивка согласно законската даночна стапка од 10%	246,883	206,172
Данок на расходи непризнаени за даночни цели	11,495	9,320
Ефекти на приходи кои не се предмет на оданочување	<u>(33,139)</u>	<u>(37,651)</u>
По ефективна стапка од 9.12% (2014: 8.63%)	<u>225,239</u>	<u>177,841</u>

Како резултат на анти-кризните мерки, Законот за данок на добивка кој беше во сила од 2009 до 2013 предвидуваше дека добивката за претходно споменатите години не е предмет на оданочување и стапката од 10% се применува единствено за трошоците кои не се одбиваат за целите на оданочување.

Законот за данок на добивка беше изменет во 2014 година, каде конечниот данок на добивка се пресметува според стапка од 10% за добивката која е предмет на известување во Извештајот за сеопфатна добивка, прилагодена за одредени ставки според одредбите на локалното даночно законодавство.

Акумулираната нераспределена добивка за годините од 2009 до 2013 ќе биде предмет на оданочување во моментот на распределбата.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2015 година

16. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ

	Во илјади денари	
	31 декември 2015	31 декември 2014
Парични средства во благајна	1,385,231	1,335,657
Сметки и депозити во НБРМ, освен задолжителни депозити во странска валута	4,390,484	4,982,831
Тековни сметки и трансакциски депозити кај странски банки	1,838,307	1,477,781
Тековни сметки и трансакциски депозити кај домашни банки	2,018	4,931
Благајнички записи со кои може да се тргува на секундарниот пазар	5,216,358	6,575,298
Државни записи со кои може да се тргува на секундарниот пазар	-	99,757
Орочени депозити со период на достасување до три месеци	1,203,711	1,140,082
Останати краткорочни високоликвидни средства	338	368
Побарувања врз основа на камати	-	17
Вклучено во Извештајот за паричниот тек	14,036,447	15,616,722
Задолжителни депозити во странска валута	2,818,887	2,802,187
Ограничени депозити	42,327	41,100
	<u>16,897,661</u>	<u>18,460,009</u>

Сметките и депозитите во НБРМ, освен задолжителни депозити во странска валута во износ од 4,390,484 илјади денари (2014: 4,982,831 илјади денари) претставуваат задолжителна резерва во денари. На задолжителната резерва во денари се пресметува камата.

Благајничките записи со кои може да се тргува на секундарниот пазар во износ од 5,216,358 илјади денари (2014: 6,575,298 илјади денари) се записи издадени од Централната банка и имаат период на доспевање од 35 дена. Каматните стапки за овие записи се 3,25 % на годишно ниво (2014: 3.25% р.а.).

Државните записи со кои можеше да се тргува на секундарниот пазар во 2014 година во износ од 99,757 илјади денари претставуваат записи издадени од Министерството за финансии и истите беа целосно реализирани во текот на 2015 година.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2015 година

17. ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА ПО ОБЈЕКТИВНА ВРЕДНОСТ ПРЕКУ БИЛАНСОТ НА УСПЕХ

	Во илјади денари	
	31 декември 2015	31 декември 2014
Должнички хартии од вредност издадени од државата	-	7,485
Сопственички хартии од вредност издадени од банки	329,981	285,518
	<u>329,981</u>	<u>293,003</u>

Банката тргува со средствата за тргување со цел генерирање на добивка од краткорочните флукутации на берзанската цена на овие средства. Банката нема значајно влијание врз банките во кои има сопственички инструменти за тргување со оглед на незначајниот процент на сопственост во основниот капитал на овие банки.

18. ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА ЗА ПРОДАЖБА

	Во илјади денари	
	31 декември 2015	31 декември 2014
Должнички хартии од вредност издадени од државата	10,411,402	11,555,789
Сопственички хартии од вредност издадени од банки	3,476	3,476
Сопственички хартии од вредност издадени од други лица	391,658	385,718
	<u>10,806,536</u>	<u>11,944,983</u>
(Исправка на вредност)	<u>(317,896)</u>	<u>(312,106)</u>
	<u>10,488,640</u>	<u>11,632,877</u>

Движење на исправката на вредноста:

	Во илјади денари	
	31 декември 2015	31 декември 2014
Состојба на почеток на годината	312,106	302,721
Дополнителна исправка на вредноста за годината (Белешка 11)	11	3,601
Ефект од курсни разлики	5,779	5,784
	<u>317,896</u>	<u>312,106</u>

Должничките хартии од вредност издадени од државата во износ од 10,411,402 илјади денари го вклучуваат износот од 6,493,345 илјади денари (2014: 6,771,110 илјади денари) кој се однесува на записите издадени од Министерството за финансии на Република Македонија со кои може да се тргува на секундарниот пазар со достасување од шест месеци до една година и фиксна каматна стапка од 1.70% до 2.50% годишно (2014: од 1.70% до 3.60% годишно) како и износот од 3,918,057 илјади денари (2014: 4,784,679 илјади денари) кој се однесува на континуираните купонски државни обврзници издадени од Република Македонија со достасаност од октомври 2014 до декември 2017 година и фиксна каматна стапка од 2% до 3.20% годишно (2014: од 2% до 5.30% годишно) кои се отплаќаат со годишни купони.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2015 година

19. ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА КОИ СЕ ЧУВААТ ДО ДОСТАСУВАЊЕ

	Во илјади денари	
	31 декември 2015	31 декември 2014
Должнички хартии од вредност издадени од државата	-	132,274
	-	132,274

Обврзниците издадени од државата во износ од нула денари (2014: 132,274 илјади денари) претставуваат обврзници издадени од страна на Република Македонија за нефункционални побарувања на Банката од четири најголеми должници, во согласност со Законот за гарантирање на инвестицијата на стратешки инвеститори и за превземање на одделни побарувања од крајни корисници од страна на Република Македонија во Банката. Овие обврзници носат каматна стапка од тримесечен ЕУРИБОР плус маргина од 1 процентен поен и се наплатуваат во 56 еднакви тромесечни рати почнувајќи од 2001 до 2014 година. Овие обврзници беа целосно реализирани во текот на 2015 година.

20. КРЕДИТИ НА И ПОБАРУВАЊА ОД БАНКИ

	Во илјади денари			
	Годината која завршува на 31 декември 2015		Годината која завршува на 31 декември 2014	
	Краткорочни	Долгорочни	Краткорочни	Долгорочни
Кредити на домашни банки	206	-	206	-
Кредити на странски банки	32,774	-	31,160	-
Останати побарувања од други банки	-	162,884	-	145,434
Побарувања врз основа на камати	217	-	419	-
	33,197	162,884	31,785	145,434
(Исправка на вредност)	(23,879)	-	(22,526)	-
	9,318	162,884	9,259	145,434
	172,202		154,693	

Движење на исправката на вредноста:

	Во илјади денари	
	31 декември 2015	31 декември 2014
Состојба на почеток на годината	22,526	26,721
Исправка на вредноста за годината (Белешка 11)	2,197	22,199
Ослободување на исправката на вредноста (Белешка 11)	(844)	(26,394)
Состојба на крајот на годината	23,879	22,526

Дел од кредитите на странски банки во износ од 20,913 илјади денари (2014: 20,945 илјади денари) се ограничени и претставуваат средства во банки во Република Србија, за кои е отворена стечајна постапка во јануари 2002 година (Белешка 26).

Во останатите побарувања од странски банки се вклучени ограничени сметки во износ од 162,884 илјади денари (2014: 145,434 илјади денари) кои претставуваат депозити во Barclays' Bank и HSBC, Лондон, Велика Британија, како обезбедување за трансакции со VISA и MASTER платежните картички. Овие средства не се на располагање во секојдневното работење на Банката.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2015 година
21. КРЕДИТИ НА КОМИТЕНТИ
а) Анализа на кредитите според вид на комитент

	Во илјади денари			
	Годината која завршува на 31 декември 2015		Годината која завршува на 31 декември 2014	
	Краткорочни	Долгорочни	Краткорочни	Долгорочни
Нефинансиски друштва				
побарувања по главница	14,377,781	10,744,037	13,512,397	9,757,223
побарувања по камати	93,822	-	87,562	-
Држава				
побарувања по главница	1,488	522	1,152	-
побарувања по камати	2	-	-	-
Непрофитни организации				
побарувања по главница	9	1,869	221	2,625
побарувања по камати	8	-	20	-
Домаќинства				
побарувања по главница	-	-	-	-
станбени кредити	299,034	8,600,750	308,438	8,399,187
потрошувачки кредити	1,113,266	16,727,116	1,028,553	21,529,572
автомобилски кредити	58,693	124,653	64,549	256,052
кредитни картички	876,388	7,143,158	895,829	1,582,561
други кредити	172,241	1,630,438	156,597	-
побарувања по камати	107,839	-	108,724	-
Нерезиденти, освен банки				
побарувања по главница	602	304	-	-
побарувања по камати	120	-	-	-
Тековна достасаност	5,569,508	(5,569,508)	5,781,773	(5,781,773)
	<u>22,670,801</u>	<u>39,403,339</u>	<u>21,945,815</u>	<u>35,745,447</u>
Вкупно бруто кредити	62,074,140		57,691,262	
(Исправка на вредност)	<u>(5,086,076)</u>		<u>(5,081,549)</u>	
	<u>56,988,064</u>		<u>52,609,713</u>	

Прикажаната исправка на вредност претставува вкупна резервација и се однесува на краткорочни и долгорочни кредити на комитенти.

Движење на исправката на вредноста:

	Во илјади денари	
	31 декември 2015	31 декември 2014
Состојба на почеток на годината	5,081,549	4,927,319
Исправка на вредноста за годината (Белешка 11)	926,689	997,701
Ослободување на исправката на вредноста (Белешка 11)	(1,008,109)	(1,037,200)
Наплата	285,330	320,982
Отпис	<u>(199,383)</u>	<u>(127,253)</u>
Состојба на крајот на годината	<u>5,086,076</u>	<u>5,081,549</u>

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2015 година

21. КРЕДИТИ НА КОМИНТЕНТИ (продолжение)

б) Анализа на кредити по сектори

	Во илјади денари	
	31 декември 2015	31 декември 2014
Земјоделство и шумарство	659,290	874,962
Рударство и вадење на камен	124,206	69,093
Преработувачка индустрија	8,100,826	7,876,173
Снабдување со електрична енергија, гас, пареа и климатизација	2,228,050	1,837,379
Снабдување со вода, отстранување на отпадни води, управување со отпад и дејности за санација на околината	35,584	33,865
Градежништво	1,522,055	1,375,143
Трговија на големо и трговија на мало, поправка на моторни возила и моторцикли	6,372,076	5,434,947
Транспорт и складирање	1,085,440	858,872
Објекти за сместување и сервисни дејности со храна	536,508	287,021
Информации и комуникации	222,284	240,454
Финансиски дејности и дејности на осигурување	6,256	153,693
Дејности во врска со недвижен имот	445,270	444,553
Стручни, научни и технички дејности	390,351	313,222
Јавна управа и одбрана, задолжително социјално осигурување	-	1,064
Образование	63,434	98,366
Дејности на здравствена и социјална заштита	31,000	36,388
Уметност, забава и рекреација	60,551	71,841
Други услужни дејности	13,329	14,676
Физички лица	35,091,554	32,588,001
	<u>56,988,064</u>	<u>52,609,713</u>

в) Анализа на кредити според видот на обезбедувањето

	Во илјади денари	
	31 декември 2015	31 декември 2014
Парични средства и парични еквиваленти или ограничени сметки во Банката	1,235,086	1,178,756
Државни хартии од вредност	-	1,759
Државни гаранции	1,427,877	1,593,028
Банкарски гаранции	23,405	65,925
Корпоративни гаранции	799,862	1,156,647
Залог на недвижен имот	25,561,362	24,481,565
Залог на опрема и друг подвижен имот	2,098,979	1,913,990
Останати видови обезбедување	1,216,239	1,142,969
Необезбедени	24,625,254	21,075,074
	<u>56,988,064</u>	<u>52,609,713</u>

г) Ризици и неизвесности

Раководството на Банката евидентираше резервации за загуби поради оштетување за сите познати и предвидливи ризици на датумот на финансиските извештаи. Портфолиото на Банката содржи одреден број на должници чија можност за отплата на долговите беше под влијание на економските случувања во Република Македонија. Портфолиото исто така содржи одреден број на должници кои се вклучени во процесот на реструктурирање и за кои се очекува дарезултираат во делумна или целосна наплата на побарувањата на Банката. Побарувањата од овие должници беа класифицирани врз основа на последните расположливи информации и очекувања за ефектите од процесот на реструктурирање.

21. КРЕДИТИ НА И ПОБАРУВАЊА ОД ДРУГИ КОМИНТЕНТИ (продолжение)**г) Ризици и неизвесности (продолжение)**

Банката продолжува да ги обезбедува побарувањата првенствено со недвижен имот, индустриско земјиште, градежни објекти и опрема за корпоративните кредити, а во случај на кредити на физички лица обезбедувањето на кредитите е во зависност од видот на производот. Во зависност од класификацијата на кредитите, раководството вложува максимални напори за навремена реализација на обезбедувањето. Во случај истото да се покаже како неуспешно, во иднина ќе биде неопходно да биде извршена дополнителна резервација за загуби поради оштетување.

Работењето на Банката може да биде под влијание на финансиските трендови во случај да дојде до влошување на вкупното глобално и локално економско опкружување. Во текот на 2015 и 2014 година, кога глобалната финансиска криза почна позасилено да се чувствува во домашната економија, Банката не се соочи со било какви проблеми на ликвидност, со оглед дека претходно превзеде мерки на зајакнување на нејзината капитална основа преку задржување на добивката.

Потенцијално влијание од финансиската криза би можело да се очекува во намалување на домашните штедни влогови. Раководството на Банката реагира соодветно на било какви промени на пазарот и економијата во целина. Некои од преземените мерки се: ограничување на долгорочното кредитирање споредено со краткорочното кредитирање, развивање на кредитни производи со повисоки каматни маргини, зајакнување на процесот на мониторинг на големите коминтенти и сектори спрема кои Банката е најмногу изложена, обезбедување на соодветна рамнотежа помеѓу активните и пасивните каматни стапки, преоценување на односите со соодветните банки и други учесници на локалниот финансиски пазар, каде што е возможно зголемување на лимитите на обезбедување. Сето горенаведено е фокусирано со цел да ја заштити и развие тековната и идната база на комитенти кредитокорисници/депоненти во правец на остварување на целите на Банката за 2015 година и понатаму.

Тековно, влијанието на финансиската криза има ограничено влијание на работењето на Банката; меѓутоа, идниот неповолен развој во извесни индустриски гранки може да има влијание на способноста на комитентите за отплата на нивните долгови, кое пак може да има последователно влијание на нивото на исправката на вредноста на кредитите. Врз основа на горенаведеното, било каква дополнителна исправка, доколку постои, не може да се утврди во овој момент со разумна точност.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2015 година

22. ОСТАНАТИ ПОБАРУВАЊА

а) Нетековни средства кои се чуваат за продажба

	Во илјади денари	
	31 декември 2015	31 декември 2014
Средства превземени врз основа на ненаплатени побарувања		
Земјиште	4,091	4,091
Градежни објекти	735,925	794,020
Останато	4,678	4,678
	<u>744,694</u>	<u>802,789</u>
(Исправка на вредност за оштетување)	(376,490)	(325,892)
	<u>368,204</u>	<u>476,897</u>

б) Останати побарувања и однапред платени трошоци

	Во илјади денари	
	31 декември 2015	31 декември 2014
Побарувања од купувачите	44,967	46,675
Однапред платени трошоци	5,184	5,017
Побарувања за провизии и надоместоци	10,299	10,259
Аванси на добарувачи	610	2,544
Аванси за недвижности и опрема	136	1,662
Краткорочни порамнувања на операции со кредитни картички	2,732	3,335
Побарувања по плаќања со странски ВИЗА картички на АТМ	38,466	51,657
Побарувања по плаќања со странски ВИЗА картички во трговија	13,024	18,201
Залиха на материјали, пластични картички, нумизматика и др.	23,331	17,119
Порамнувања по трансакции со ВИЗА картички	5,903	1,283
Благажнички кусок	6,292	6,033
Останати побарувања	15,492	16,135
	<u>166,436</u>	<u>179,920</u>
(Исправка на вредноста) (Белешка 11)	(38,622)	(43,006)
	<u>127,814</u>	<u>136,914</u>

Движење на исправката на вредноста во останати побарувања и однапред платени трошоци:

	Во илјади денари	
	31 декември 2015	31 декември 2014
Состојба на почеток на годината	43,006	41,775
Исправка на вредноста за годината	8,504	20,028
Ослободување на исправката на вредноста	(12,859)	(18,797)
Отпис	(29)	-
	<u>38,622</u>	<u>43,006</u>

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2015 година

23. НЕДВИЖНОСТИ ДАДЕНИ ПОД ЗАКУП

	Во илјади денари
Набавна вредност	
Состојба на 1 јануари 2014	214,045
Отуѓување и расходување	196
Состојба на 31 декември 2014	<u>(23,920)</u>
Набавна вредност	<u>190,321</u>
Состојба на 1 јануари 2015	190,321
Пренос од преземени средства за наплата на побарувања	46
Состојба на 31 декември 2015	<u>190,367</u>
Акумулирана амортизација	
Состојба на 1 јануари 2014	29,783
Амортизација за годината	2,969
Отуѓување и расходување	<u>(21,642)</u>
Состојба на 31 декември 2014	<u>11,110</u>
Состојба на 1 јануари 2015	11,110
Амортизација за годината	2,778
Отуѓување и расходување	<u>(1)</u>
Состојба на 31 декември 2015	<u>13,887</u>
Оштетување (исправка на вредноста)	
Состојба на 1 јануари 2014	90,512
Исправка на вредноста за годината (Белешка 11)	<u>5,220</u>
Состојба на 31 декември 2014	<u>95,732</u>
Состојба на 1 јануари 2015	95,732
Исправка на вредноста за годината (Белешка 11)	<u>4,839</u>
Состојба на 31 декември 2015	<u>100,571</u>
Сметководствена вредност	
Состојба на 31 декември 2014	<u>83,479</u>
Состојба на 31 декември 2015	<u>75,909</u>

Со состојба на 31 декември 2015 година, објективната вредност на недвижноста под закуп одговара на сметководствената вредност презентирани во овие финансиски извештаи.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2015 година

24. НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА

	Во илјади денари			
	Софтвер	Вложувања во нематеријални средства земени под закуп	Останати нематеријални средства	Вкупно
Набавна вредност				
На 1 јануари 2014 година	592,710	135,680	2,194	730,584
Зголемувања	41,191	3,261	-	44,452
Отуѓување и расходување	-	(10,298)	-	(10,298)
Пренос	417	-	(366)	51
На 31 декември 2014 година	<u>634,318</u>	<u>128,643</u>	<u>1,828</u>	<u>764,789</u>
На 1 јануари 2015 година	634,318	128,643	1,828	764,789
Зголемувања	24,529	21,498	2,902	48,929
Отуѓување и расходување	-	(4,711)	-	(4,711)
Пренос	9	7,540	(9)	7,540
На 31 декември 2015 година	<u>658,856</u>	<u>152,970</u>	<u>4,721</u>	<u>816,547</u>
Акумулирана амортизација				
На 1 јануари 2014 година	522,591	117,727	-	640,318
Амортизација за годината	26,732	10,570	-	37,302
Отуѓување и расходување	-	(10,156)	-	(10,156)
На 31 декември 2014 година	<u>549,323</u>	<u>118,141</u>	<u>-</u>	<u>667,464</u>
На 1 јануари 2015 година	549,323	118,141	-	667,464
Амортизација за годината	27,545	7,971	-	35,516
Отуѓување и расходување	-	(4,330)	-	(4,330)
На 31 декември 2015 година	<u>576,868</u>	<u>121,782</u>	<u>-</u>	<u>698,650</u>
Сметководствена вредност				
На 31 декември 2014 година	<u>84,995</u>	<u>10,502</u>	<u>1,828</u>	<u>97,325</u>
На 31 декември 2015 година	<u>81,988</u>	<u>31,188</u>	<u>4,721</u>	<u>117,897</u>

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2015 година
25. НЕДВИЖНОСТИ И ОПРЕМА

	Во илјади денари			
	Градежни објекти	Мебел и опрема	Недвижности и опрема во подготовка	Вкупно
Набавна вредност				
На 1 јануари 2014 година	1,172,813	1,191,127	7,134	2,371,074
Зголемувања	21,389	57,028	11,022	89,439
Пренос	6,048	776	(6,875)	(51)
Отуѓување и расходување	(41,716)	(8,193)	-	(49,909)
На 31 декември 2014 година	<u>1,158,534</u>	<u>1,240,738</u>	<u>11,281</u>	<u>2,410,553</u>
На 1 јануари 2015 година	1,158,534	1,240,738	11,281	2,410,553
Зголемувања	31,167	62,063	2,294	95,524
Пренос	3,414	113	(11,068)	(7,541)
Отуѓување и расходување	-	(41,493)	-	(41,493)
На 31 декември 2015 година	<u>1,193,115</u>	<u>1,261,421</u>	<u>2,507</u>	<u>2,457,043</u>
Акумулирана амортизација				
На 1 јануари 2014 година	459,182	1,065,608	-	1,524,790
Амортизација за годината	28,523	44,469	-	72,992
Отуѓување и расходување	(13,493)	(8190)	-	(21,683)
На 31 декември 2014 година	<u>474,212</u>	<u>1,101,887</u>	<u>-</u>	<u>1,576,099</u>
На 1 јануари 2015 година	474,212	1,101,887	-	1,576,099
Амортизација за годината	28,862	43,017	-	71,879
Отуѓување и расходување	-	(41,432)	-	(41,432)
На 31 декември 2015 година	<u>503,074</u>	<u>1,103,472</u>	<u>-</u>	<u>1,606,546</u>
Сметководствена вредност				
На 31 декември 2014 година	<u>684,322</u>	<u>138,851</u>	<u>11,281</u>	<u>834,454</u>
На 31 декември 2015 година	<u>690,041</u>	<u>157,949</u>	<u>2,507</u>	<u>850,497</u>

Градежните објекти на Банката на 31 декември 2015 година вклучуваат имот со нето сметководствена вредност од 28,699 илјади денари (2014: 39,658 илјади денари), за кој Банката не поседува соодветни документи за сопственост што се должи на некомплетна катастарска евиденција.

Со состојба на 31 декември 2015 и 2014 година врз недвижниот имот и опремата на Банката не е воспоставен никаков залог или хипотека.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2015 година

26. **ДЕПОЗИТИ НА БАНКИ**

	31 декември 2015		Во илјади денари 31 декември 2014	
	До една година	Над една година	До една година	Над една година
Тековни сметки				
во домашни банки	4,407	-	2,589	-
во странски банки	7,492	-	16,790	-
	<u>11,899</u>	<u>-</u>	<u>19,379</u>	<u>-</u>
Орочени депозити				
во домашни банки	585,150	-	-	-
во странски банки	112,749	-	252,802	-
	<u>697,899</u>	<u>-</u>	<u>252,802</u>	<u>-</u>
Ограничени депозити				
во домашни банки	-	-	-	-
во странски банки	-	-	-	-
Ограничени депозити	20,913	-	20,945	-
	<u>20,913</u>	<u>-</u>	<u>20,945</u>	<u>-</u>
Обврски врз основа на камати за депозити				
во домашни банки	1,221	-	-	-
во странски банки	17	-	54	-
	<u>1,238</u>	<u>-</u>	<u>54</u>	<u>-</u>
Вкупно депозити на банки	<u>731,949</u>	<u>-</u>	<u>293,180</u>	<u>-</u>

Ограничените депозити во странски банки во износ од 20,913 илјади денари (2014: 20,945 илјади денари) претставуваат депозити на банки од Република Србија за кои е отворена стечајна постапка во јануари 2002 година (Белешка 20).

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2015 година
27. ДЕПОЗИТИ НА ДРУГИ КОМИНТЕНТИ

	Во илјади денари			
	31 декември 2015		31 декември 2014	
	До една година	Над една година	До една година	Над една година
Нефинансиски друштва				
Тековни сметки	8,249,414	-	7,056,061	-
Депозити по видување	29,474	-	28,360	-
Орочени депозити	1,758,768	788,145	2,313,901	1,393,606
Ограничени депозити	330,205	488,441	337,510	557,819
Останати депозити	40,350	-	58,793	-
Обврски по камати за депозити	18,031	-	52,476	-
	<u>10,426,242</u>	<u>1,276,586</u>	<u>9,847,101</u>	<u>1,951,425</u>
Држава				
Тековни сметки	33,273	-	119,307	-
Орочени депозити	-	-	-	-
Ограничени депозити	345	116	86	-
Обврски по камати за депозити	1	-	-	-
	<u>33,619</u>	<u>116</u>	<u>119,393</u>	<u>-</u>
Непрофитни организации				
Тековни сметки	440,354	-	410,634	-
Депозити по видување	-	-	-	-
Орочени депозити	159,092	49,992	227,682	97,782
Ограничени депозити	2,499	912	3,036	1,411
Обврски по камати за депозити	1,300	-	1,964	-
	<u>603,245</u>	<u>50,904</u>	<u>643,316</u>	<u>99,193</u>
Финансиски друштва, освен банки				
Тековни сметки	54,623	-	43,633	-
Депозити по видување	-	-	-	-
Орочени депозити	413,483	1,343,110	213,400	406,685
Ограничени депозити	1	35,067	222	35,257
Обврски по камати за депозити	33,089	-	13,992	-
	<u>501,196</u>	<u>1,378,177</u>	<u>271,247</u>	<u>441,942</u>
Домаќинства				
Тековни сметки	12,729,102	-	11,753,980	-
Депозити по видување	17,610	-	28,970	-
Орочени депозити	21,987,410	14,892,660	23,212,406	14,469,820
Ограничени депозити	1,165,100	1,032,936	848,543	1,339,639
Обврски по камати за депозити	118,220	-	95,321	-
	<u>36,017,442</u>	<u>15,925,596</u>	<u>35,939,220</u>	<u>15,809,459</u>
Нерезиденти, освен банки				
Тековни сметки	347,525	-	259,131	-
Депозити по видување	5	-	102	-
Орочени депозити	241,964	238,032	227,668	213,154
Ограничени депозити	56,767	18	54,961	26,078
Обврски по камати за депозити	6,304	-	3,167	-
	<u>652,565</u>	<u>238,050</u>	<u>545,029</u>	<u>239,232</u>
Тековна достасаност	<u>11,056,762</u>	<u>(11,056,762)</u>	<u>7,844,120</u>	<u>(7,844,120)</u>
	<u>59,291,071</u>	<u>7,812,667</u>	<u>55,209,426</u>	<u>10,697,131</u>
Вкупно депозити на други коминтенти	<u><u>67,103,738</u></u>		<u><u>65,906,557</u></u>	

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2015 година
28. ОБВРСКИ ПО КРЕДИТИ

	31 декември 2015		Во илјади денари 31 декември 2014	
	До една година	Над една година	До една година	Над една година
<i>домашни извори:</i>				
Агенција за управување со средства				
- долгорочен кредит во износ од 149.399 илјади денари (2014: 149.399 илјади денари) достасува еднократно во јануари 2020 година. Соодветниот трошок за овој кредит изнесува 1,5% годишно	194	149,399	1,133	149,399
Агенција за недоволно развиени подрачја				
- достасан во 2011 година, каматна стапка од 3,9% на годишно ниво (2014: 3,9% год.)	10,689	-	15,689	-
Македонска банка за поддршка на развојот				
- со рок на достасување во 2019 година и каматна стапка од 1,0% на годишно ниво (2014: 1,0%.)	1,237	578,121	1,449	681,218
	<u>12,120</u>	<u>727,520</u>	<u>18,271</u>	<u>830,617</u>
<i>странски извори:</i>				
Други банки				
	-	5,957	-	5,957
	-	5,957	-	5,957
Тековна достасаностна долгорочни кредити	180,011	(180,011)	214,103	(214,103)
	<u>192,131</u>	<u>553,466</u>	<u>232,374</u>	<u>622,471</u>
Вкупно обврски по кредити	<u>745,597</u>		<u>854,845</u>	

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2015 година
29. СУБОРДИНИРАН ДОЛГ

			Во илјади денари	
			31 декември 2015	31 декември 2014
	Достасува	Каматна стапка		
NBG Атина, Грција:				
Обврски за главница од 20 милиони	ЕУР 27.12.2016	3 месечен EURIBOR +0,85% год.	-	1,229,628
Обврски за главница од 25 милиони	ЕУР 05.11.2018	3 месечен EURIBOR +3,7% год.	-	1,537,035
Обврски врз основа на камати			-	9,307
			<u>-</u>	<u>2,775,970</u>

Средствата се добиени со цел зајакнување на гарантниот капитал на Банката, создавање на услови за реализација на проектираните цели од Деловниот план на Банката, зголемување на конкурентната позиција и пазарното учество на Банката, нејзината профитабилност како и зголемување на Тиер 2 коефициентот на адекватност на капиталот и другите квантитативни и квалитативни индикатори на Банката.

Во текот на 2015 година, Банката изврши предвремена исплата на субординираниот долг спрема Националната Банка на Грција.

Остварените резултати и акумулираната добивка во текот на изминатите години овозможува услови за предвременно враќање на двата заеми, за што Стопанска банка АД - Скопје доби и претходна согласност од страна на Народната Банка на РМ. Истовремено, со предвремената отплата на субординираните заеми, Собранието на акционери на Банката донесе Одлука за задржување на дел од акумулираната добивка, во добивка ограничена за распределба на акционерите во износ од 2,159,353 илјади денари, со што се зголеми кредитниот потенцијал на Банката.

30. ОСТАНАТИ ОБВРСКИ

		Во илјади денари	
		31 декември 2015	31 декември 2014
Неалоцирани приливи по депозити и останати приливи		1,475,891	845,814
Акумулирани расходи		188,622	243,939
Приоритетни акции		90,978	90,978
Обврски за данок на добивка		76,451	172,665
Обврски кон добавувачите		56,899	15,262
Одложени приходи		47,633	27,604
Предвремени отплати по кредити и останати обврски		27,538	29,068
Повеќе уплатени средства на кредитни картички		27,024	20,909
Обврски кон трговци за недостасани рати по кредитни картички		21,791	14,186
Обврски за дивиденда на приоритетни акции		3,799	4,716
Оспорени трансакции со VISA картички		1,908	14,596
Обврски за провизии и надомести		75	4,659
Старателски сметки(Белешка 35б)		(7)	(4)
		<u>2,018,602</u>	<u>1,484,392</u>

Банката има издадено 227.444 неотповикливи приоритетни акции со номинална вредност од 400 денари.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2015 година

30. ОСТАНАТИ ОБВРСКИ (продолжение)

Приоритетните акции даваат право на првенство во исплата на дивиденда и немаат право на глас и учество во стечајната, односно ликвидационата маса на Банката во случај на покренување на стечајна, односно ликвидациона постапка.

На 31 декември 2015 година Банката издвои износ од 2,729 илјади денари како дивиденда за сопствениците на овие акции за 2015 (2014: 3,639 илјади денари).

31. РЕЗЕРВАЦИИ

	Во илјади денари			
	Вонбилансни ставки	Судски спорови	Користи за вработените	Вкупно
На 1 јануари 2014 година	118,911	46,089	30,418	195,418
Дополнителни резервации	19,192	11,184	3,257	33,633
Искористени резервации	-	(374)	(488)	(862)
Ослободувања на резервации	(19,856)	(9,315)	(1,925)	(31,096)
На 31 декември 2014 година	<u>118,247</u>	<u>47,584</u>	<u>31,262</u>	<u>197,093</u>

	Во илјади денари			
	Вонбилансни ставки	Судски спорови	Користи за вработените	Вкупно
На 1 јануари 2015 година	118,247	47,584	31,262	197,093
Дополнителни резервации	7,824	6,641	2,032	16,497
Искористени резервации	-	(29,310)	(2,765)	(32,075)
Ослободувања на резервации	(8,911)	(199)	-	(9,110)
На 31 декември 2015 година	<u>117,160</u>	<u>24,716</u>	<u>30,529</u>	<u>172,405</u>

Сегашната вредност на наведените користи за вработените е утврдена со дисконтирање на проценетите идни парични одливи.

Основните користени актуарски претпоставки се следните:

	2015	2014
Каматна стапка	4.35%	4.35%
Просечен пораст на плати	4.50%	4.50%
Стапка на инфлација	2.50%	2.50%

Стапка на морталитет:

Од студијата на стапките на морталитет од минатите години, ја утврдивме илустративната очекувана стапка на морталитет во Република Македонија. Користена е таблицата за морталитет на Швајцарија, која претставува разумна апроксимација на долгорочната стапка на морталитет во земјата.

32. ЗАПИШАН КАПИТАЛ

а) Акционерски капитал

Запишаниот капитал на Банката на 31 декември 2015 и 2014 година го сочинуваат 17,460,180 целосно платени обични акции со номинална вредност од 201.1 денари. Имателите на обични акции имаат право на дивиденда кога ќе биде објавена и имаат право на еден глас на Собранието на Банката за еквивалент од една обична акција, како и право да учествуваат подеднакво во поделбата на остатокот од стечајната, односно ликвидационата маса на Банката.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2015 година

32. ЗАПИШАН КАПИТАЛ(продолжение)

а) Акционерски капитал(продолжение)

Структурата на акционерите кои имаат сопственост која надминува 5% од издадените акции со право на глас на 31 декември 2015 и 2014 година официјално објавена и прифатена од Централниот депозитар за хартии од вредност на Република Македонија, е следната:

	31 декември 2015		31 декември 2014	
	% на учество	Во илјади денари	% на учество	Во илјади денари
Национална Банка на Грција	94.64%	3,323,094	94.64%	3,323,094
Останати	5.36%	188,148	5.36%	188,148
	<u>100%</u>	<u>3,511,242</u>	<u>100%</u>	<u>3,511,242</u>

б) Ревалоризациони резерви

Ревалоризационите резерви се состојат од нереализирани добивки и загуби кои произлегуваат од промена на објективната вредност на вложувањата во хартии од вредност расположиви за продажба.

Компоненти на останата сеопфатна добивка

	Во илјади денари	
	31 декември 2015	31 декември 2014
Нето добивка од финансиски средства расположиви за продажба	161	2,586
Приходи/трошоци од камати и услуги поврзани со обврски за бенефиции на вработените	1,225	(12)
Останата сеопфатна добивка	<u>1,386</u>	<u>2,574</u>
Намалена за данок на добивка поврзан со компонентите на останата сеопфатна добивка	-	-
Останата сеопфатна добивка за финансиската година, без вклучен данок	<u>1,386</u>	<u>2,574</u>

в) Законски резерви

Во согласност со локалната законска регулатива Банката треба да пресмета и издвои најмалку 5% од нето добивката за годината во законски резерви се додека нивото на законските резерви не достигне износ кој е еднаков на 1/10 од основната главнина. Додека законската резерва не го надмине определениот најмал износ, може да се употребува само за покривање на загубите. Кога законската резерва ќе го надмине најмалиот износ и по покривање на сите загуби, со одлука на Собранието, истата може да се употреби за исплата на дивиденди, но само доколку таа за деловната година не го достигнала најмалиот износ за распределба пропишан со Законот за трговски друштва или со Статутот на Банката.

г) Останати резерви

Останатите резерви претставуваат фонд кој е утврден врз основа на интерната политика на Банката и се користи за разни намени, класифицирани како рестриktivни.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2015 година
33. ЗАРАБОТКА ПО АКЦИЈА

Заработката по акција се пресметува со делење на нето добивката за финансиската година која им припаѓа на имателите на акции со пондерираниот просечен број на обични акции ненаплатени во текот на годината.

Следното ја отсликува добивката и податоците за акциите во пресметките на заработка по акција:

	31 декември,	31 декември,
	2015	2014
Нето-добивка за годината која им припаѓа на имателите на акции за основна и разводнета заработка по акција (Во илјади денари)	2,243,589	1,883,882
Пондериран просечен број на акции за основна и разводнета заработка по акција	17,460,180	17,460,180
Основна заработка по акција (во денари)	128.50	107.90
Разводнета заработка по акција (во денари)	128.50	107.90

34. ТРАНСАКЦИИ СО ПОВРЗАНИ ЛИЦА

Поврзаните лица ги вклучуваат најголемите акционери, афилијациите и претпријатијата во заедничка сопственост, контрола/управување на Банката, или чии активности се контролирани од страна на Банката. Сите трансакции со поврзани лица се случуваат во нормалниот тек на работењето на Банката и нивната вредност не се разликува материјално од условите под кои би се одвивале трансакциите со другите субјекти.

Значајните износи и трансакции со поврзани лица се прикажани подолу:

Биланс на состојба

	Во илјади денари			
	Матично друштво	Клучен раководен кадар	Останати поврзани лица	Вкупно
31 декември 2015 година				
Средства				
Тековни сметки	3,160	6,335	3,185	6,345
Кредити	-	11,459	-	11,459
Побарувања од банки	-	-	-	-
Софтвер	-	-	-	-
Други средства	-	-	-	-
	<u>3,160</u>	<u>17,794</u>	<u>3,185</u>	<u>24,139</u>
Обврски				
Депозити	-	21,067	141,101	162,168
Субординиран долг	-	-	-	-
	<u>-</u>	<u>21,067</u>	<u>141,101</u>	<u>162,168</u>
31 декември 2014 година				
Средства				
Тековни сметки	1,359	-	2,713	4,072
Кредити	-	12,614	-	12,614
Побарувања од банки	-	-	733,995	733,995
Софтвер	20,708	-	-	20,708
Други средства	-	-	2	2
	<u>22,067</u>	<u>12,614</u>	<u>736,710</u>	<u>771,391</u>
Обврски				
Депозити	-	30,242	254,188	284,430
Субординиран долг	2,775,970	-	-	2,775,970
	<u>2,775,970</u>	<u>30,242</u>	<u>254,188</u>	<u>3,060,400</u>

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2015 година
34. ТРАНСАКЦИИ СО ПОВРЗАНИ ЛИЦА (продолжение)
Извештај за сеопфатна добивка

	Во илјади денари			
	Матично друштво	Клучен раководен кадар	Останати поврзани лица	Вкупно
31 декември 2015 година				
Приходи				
Приходи од камати	-	695	1,022	1,717
Останати приходи	-	42	20	62
	-	737	1,042	1,779
Расходи				
Расходи од камати	52,552	688	416	53,656
Расходи од провизии и надомести	-	-	22	22
Останати расходи	34,467	26,212	-	60,679
	87,019	26,900	438	114,357
31 декември 2014 година				
Приходи				
Приходи од камати	1	749	1,574	2,324
Останати приходи	-	-	9	9
	1	749	1,583	2,333
Расходи				
Расходи од камати	75,014	-	268	75,282
Расходи од провизии и надомести	-	-	-	-
Останати расходи	33,741	28,715	19	62,475
	108,755	28,715	287	137,757

Националната Банка на Грција, Атина претставува матична банка и крајно матично друштво на Банката и обезбедува за Банката субординирани кредити. Останатите трансакции со поврзани лица се однесуваат на Обединета Бугарска Банка, Banca Romaneasca S.A., NBG Cairo, NBG Malta, Војвоѓанска Банка а.д.Нови Сад кои се подружници на NBG Групацијата.

Вкупниот надомест и останатите трансакции со клучниот раководен кадар се:

	Во илјади денари	
	31 декември 2015	31 декември 2014
Краткорочни надомести и бенефиции	26,212	26,118
Останато	-	2,597
	26,212	28,715

Банката извршила банкарски трансакции со клучниот раководен кадар во рамките на тековното работење.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2015 година
35. ПОТЕНЦИЈАЛНИ ОБВРСКИ
а) Вонбилансни ставки

	Во илјади денари	
	31 декември 2015	31 декември 2014
Платежни гаранции:	917,889	917,792
во денари	632,973	570,228
во странска валута	479,061	524,100
во денари со девизна клаузула		
Чинидбени гаранции:	225,502	322,307
во денари	81,121	81,478
во странска валута	730,682	597,399
во денари со девизна клаузула	40,751	202,929
Акредитиви во странска валута	51,283	57,762
Акредитиви со парично покритие	333,104	433,358
Гаранции со парично покритие	2,159,708	1,875,930
Неискористени пречекорувања на тековни сметки	6,053,014	5,753,667
Обврски по кредитни картички	1,080	348,363
Останато	11,706,168	11,685,313
	(117,160)	(118,247)
Намалено за резерва за вонбилансни ставки (Белешка 31)		
	11,589,008	11,567,066

б) Работи во име и за сметка на трети лица

Банката управува со средства врз основа на провизии во име и за сметка на комитенти. Таквите средства не се на Банката и не се признаени во Билансот на состојба:

	31 декември 2015			31 декември 2014		
	Средства	Обврски	Нето позиција	Средства	Обврски	Нето позиција
Кредити во денари	269,945	269,945		268,081	268,081	-
Кредити во странска валута	262,669	262,669		237,594	237,594	-
Други побарувања во денари	1,025,950	1,025,950		965,903	965,903	-
Други побарувања во странска валута	426,399	426,399		318,371	318,371	-
Старателски сметки (Белешка 30)	6,019	6,026	(7)	25,378	25,382	(4)
	1,990,982	1,990,989	(7)	1,815,327	1,815,331	(4)

Банката не е изложена на никаков ризик во врска со горните пласмани бидејќи таа не ги гарантира пласманите.

в) Судски спорови

Банката е вклучена во судски постапки од своето редовно работење. Износот на резервации за судските спорови кои се водат против Банката на 31 декември 2015 година изнесува 24,716 илјади денари (2014: 47,584 илјади денари). Раководството на Банката верува дека конечниот исход на овие спорови ќе биде во корист на Банката поради што нема да настанат материјални загуби по основ на овие спорови. Банката во 2015 година издвои резервации за загуби поради оштетување врз основа на судски спорови во износ од 6,440 илјади денари (2014: 1,495 илјади денари).

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2015 година

35. ПОТЕНЦИЈАЛНИ ОБВРСКИ (продолжение)

г) Обврски по наеми

Банката како наемодавател

Оперативните наеми се однесуваат на недвижности дадени под наем кои се во сопственост на Банката и се состојат од комерцијален недвижен имот издаден под наем на трети лица. Сите договори за наем содржат клаузула за ревидирање на договорената цена на наемот согласно пазарните услови, во случај ако наемателот го остварува своето право да го обнови договорот за наем. Истекувањето на периодот на наем се движи до една година. Добивката од наемнини која ја заработува Банката од издавање на недвижен имот под наем изнесува 4,080 илјади денари (2014: 2,005 илјади денари).

Банката како наемател

Плаќањата за оперативен наем се признаени во останати расходи од дејноста и се однесуваат на деловен простор. Договорите за закуп се до една година и содржат клаузула со која се утврдува отказан рок од 30 дена. Расходите за наемнини кои ги плаќа Банката изнесуваат 58,339 илјади денари (2014: 60,983 илјади денари).

Минималните идни плаќања на наемнини се приближни на нивото на тековните расходи за наемнини.

36. ДАНОЧНИ РИЗИЦИ

Финансиските извештаи и сметководствената евиденција на Банката подлежат на даночна контрола од страна на даночните власти во период од 5 години по поднесувањето на даночниот извештај за финансиската година, и можат да предизвикаат дополнителни даночни обврски. Според проценките на раководството на Банката не постојат било какви дополнителни услови од кои можат да произлезат потенцијално материјално значајни обврски врз оваа основа.

37. НАСТАНИ ПО ДАТУМОТ НА БИЛАНСОТ НА СОСТОЈБА

Не постојат значајни настани по датумот на билансот на состојба кои бараат соодветно објавување.

38. ДЕВИЗНИ КУРСЕВИ

Официјалните девизни курсеви користени при исказувањето на најзначајните билансни позиции деноминирани во странска валута се следните:

	<u>2015</u>	Во денари <u>2014</u>
1 УСД	56.3744	50.5604
1 ЕУР	61.5947	61.4814